

Spolufinancováno
Evropskou unií

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Závěrečná zpráva k souhrnnému vyhodnocení projektů komunitní práce OPZ

shrnující informace z datasetů komunitní práce

Zdenka Hilscher, Kristina Wilamová
prosinec, 2025

Dokument vznikl v rámci realizace projektu „Podpora územního rozšíření a metodického rozvoje komunitní práce v území s koncentrací sociálního vyloučení (KP)“, reg. číslo CZ.03.02.02/00/22 004/0000341, který je spolufinancován z ESF ČR Operačního programu Zaměstnanost plus.

Spolufinancováno
Evropskou unií

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Mgr. Zdenka Hilscher, tel.: +420 704 992 789; zdenka.hilscher@mmr.gov.cz

Mgr. Kristina Wilamová, Ph.D., tel.: +420 705 583 437, kristina.wilamova@mmr.gov.cz

Odbor pro sociální začleňování (Agentura) MMR ČR

www.socialni-zaclenovani.cz

Text neprošel jazykovou korekturou, v rámci analýzy byly využity i nástroje AI.

Obsah:

Manažerské shrnutí	4
Realizace komunitní práce v rámci OPZ+	6
Datasety pro realizátory komunitní práce OPZ+	9
Vyhodnocení analýzy kontextu a průběhu komunitní práce výzvy 18 a 65 OPZ+	10
Strategie realizátorů komunitní práce OPZ+	14
Dopady projektů komunitní práce výzvy 18 OPZ+	15
Vyhodnocení procesního monitoringu realizátorů komunitní práce výzvy č. 18 a č. 65 OPZ+	20
Reflexe nástroje z perspektivy zapojených realizátorů komunitní práce OPZ+	24
Shrnutí limitů a příležitostí nástroje datasetů	26
Doporučení pro evaluaci komunitní práce	28
Příloha 1: Příklad vybraného realizátora komunitní práce OPZ+	31
Příloha 2: Datasety komunitní práce	33

Manažerské shrnutí

Zpráva shrnuje zkušenosti a klíčová zjištění z projektů komunitní práce realizovaných v rámci Operačního programu Zaměstnanost plus (OPZ+) v období 2022–2025. Výzvy č. 018 a 065 byly vyhlášeny Ministerstvem práce a sociálních věcí a zaměřeny na podporu obcí řešících problematiku sociálního vyloučení. Výzva č. 018 podpořila 15 projektů komunitní práce s celkovou alokací přes 113 milionů korun, rozprostřených do šesti krajů ČR.

Těžištěm zprávy je evaluace nástroje datasetů, který byl zaveden jako povinný monitorovací a autoevaluační nástroj pro projekty zaměřené na komunitní práci. Jeho cílem bylo nejen sledování průběhu projektových aktivit, ale především posílení kvality a reflexe samotné komunitní práce v praxi.

Mezi hlavní výstupy patří zapojení **více než 40 tisíc obyvatel v dotčených lokalitách, přímé členství 7 635 osob v komunitách, realizace 118 veřejných akcí s téměř 10 000 účastníky a řešení 85 témat napříč komunitami**. V projektech působilo **60 pracovníků komunitní práce, kteří vykazovali dohromady 36,2 úvazku**.

Data ukazují, že se v různých lokalitách opakuje **obdobný vzorec dynamiky**. Obvykle začíná navazováním vztahů mezi členy komunity a pracovníky v terénu. Následuje fáze drobných společných úspěchů, které posilují důvěru a motivaci ke spolupráci. Postupně dochází k posilování kapacit uvnitř komunity – zejména prostřednictvím vzdělávání, podpory lídrů a aktivizace jádrových skupin. V konečné fázi se komunity začínají věnovat komplexnějším a strategicky významnějším tématům, která mají širší dopad na kvalitu života v lokalitě.

Ukazuje se, že projekty mají několik společných rysů. Kombinují **kvalitní a systematické mapování potřeb komunity, stabilní a odborně zajištěný realizační tým, existenci aktivní jádrové skupiny obyvatel, pravidelnou metodickou podporu (včetně supervizí a konzultací) a zároveň dokážou do procesů komunitní práce zapojit i místní instituce a partnery**.

Postupem času také dochází ke zlepšování několika klíčových aspektů komunitního života. Roste **míra akceptace komunitních lídrů ze strany ostatních členů komunity**, zvyšuje se **informovanost obyvatel o aktivitách a dostupných možnostech zapojení** a zároveň sílí porozumění tomu, že k dosažení smysluplné změny je **nezbytné aktivní zapojení a spolupráce mezi členy komunity navzájem**.

Studie zároveň identifikuje několik omezení spojených s využíváním nástrojů a datasetů. Významný limit vyplývá z obtížnosti definování přímých dopadových indikátorů v oblasti komunitní práce. Stav sociálního vyloučení je ovlivňován celou řadou vnějších faktorů specifických pro jednotlivé lokality, které jsou mimo dosah přímého působení komunitních pracovníků či samotných komunit. Komunitní práce navíc často čelí nerealistickým očekáváním ze strany některých spolupracujících institucí. Vzhledem k procesní povaze komunitní práce není v tuto chvíli možné mapovat její zásadní ani finální dopady ve sledovaných

lokalitách. Pro relevantní vyhodnocení dopadů je nezbytné pokračovat v dlouhodobém a kontinuálním sběru dat, který umožní zachytit změny v delším časovém horizontu. Realizátoři komunitní práce se zapojovali do sběru dat průběžně v jednotlivých projektových obdobích, což vedlo k rozdílné hloubce i rozsahu nasbíraných dat mezi jednotlivými subjekty.

Za problematické je často považováno i použití **odborné terminologie** a **komplexní struktura otázek**, které mohou být obtížně srozumitelné pro pracovníky bez hlubší znalosti metod komunitní práce. Studie rovněž upozorňuje na **riziko formálního až kontrolního přístupu k používání nástroje**, což může významně omezit jeho přínos pro praxi. Efektivní využití nástroje je úzce spjata s **dostupností pravidelné metodické podpory**, která byla během realizace zajišťována zejména prostřednictvím mikrotýmů, supervizí a konzultací s pracovníky Agentury pro sociální začleňování (ASZ).

Dalším limitem pro souhrnné vyhodnocení datasetů je samotné časové omezení projektu **Podpora územního rozšíření a metodického rozvoje komunitní práce v oblastech s koncentrací sociálního vyloučení**. Projektové období stanovuje hranice, v nichž je možné sběr dat provádět a dále s nimi pracovat.

I přes výše uvedené limity lze konstatovat, že **projekty podpořené výzvami OPZ+ (včetně těch v KPSV+)** ukazují, že komunitní práce – pokud je realizována kvalitně a dlouhodobě – vede k posílení kapacit komunit, rozvoji místního leadershipu a lepší schopnosti obyvatel zapojovat se do veřejného života.

Realizace komunitní práce v rámci OPZ+

Ministerstvo práce a sociálních věcí vyhlásilo v rámci Operačního programu Zaměstnanost plus 2021-2027 (dále jen OPZ +) s platností od 26. 8. 2022 do 15. 3. 2023 výzvu č. 018 s názvem *Podpora sociálního začleňování ve vyloučených lokalitách*. Výzva č. 018 byla zaměřena na podporu obcí¹, které na svém území aktivně řeší problematiku sociálního vyloučení zejména v oblasti sociálně vyloučených lokalit a dále obcí zapojených do koordinovaného přístupu k sociálnímu vyloučení (dále jen „KPSV“). Finanční alokace výzvy činila 1 300 000 000 CZK, z toho 997 555 000 CZK EU podíl, 302 445 000 CZK národní spolufinancování. Nejzazší datum pro ukončení fyzické realizace projektu je výzvou stanoven do 31. 12. 2026.

Tabulka 1: Projekty zaměřené na KP v rámci výzvy 018

Ukazatel	Hodnota
Počet projektů	15
Celková alokace	113 243 032 Kč
Rozpětí alokace	4,6 až 11,45 mil. Kč
Průměrná doba trvání projektu	36 měsíců
Počty krajů, ve kterých jsou projekty KP realizovány	6

Mezi projekty v realizaci jsou nejvíce zastoupeny v podporované aktivitě **Podpora sociálních služeb** a následně v podporované aktivitě **Podpora prevence kriminality, bezpečnosti a veřejného pořádku a podpora služeb pro osoby závislé či závislosti ohrožené**.

Tabulka 2: Počet a struktura aktivit realizovaných projektů dle typu obcí (dle počtu obcí, v nichž realizátor deklaruje intervenci)

Zaměření	obec A	obec B
Komunitní práce	2	10
Sociální služby	1	48
Ohrožená rodina	1	8
Prevence kriminality	9	41
Dluhová problematika	10	27
Zaměstnatelnost	2	20
Prevence zdraví	1	10
Participace	2	3
Diskriminace	-	2

Zdroj: ASZ Databáze Indikátory specifické výzva 018

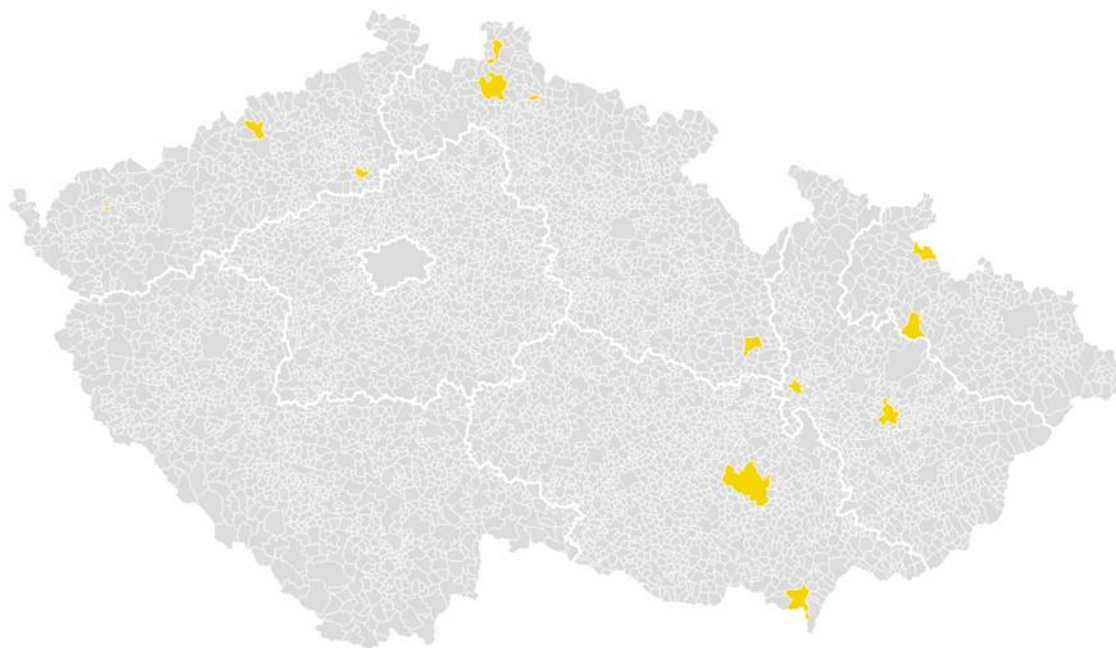
V rámci výzvy 018 bylo realizováno celkem **15 projektů cílících na rozvoj komunitní práce**, na tyto projekty je dohromady vyčleněno **113 243 032 Kč**. **Průměrná doba trvání projektu je 36 měsíců** a projekty jsou regionálně rozptýleny do **6 krajů**.

Mapa 1: Realizátoři komunitní práce v rámci OPZ+

¹ Obce jsou tak v rámci této výzvy rozdělené na **obce A** (obce aktivně řešící sociální vyloučení mající index sociálního vyloučení za poslední 3 roky 8 a více) a **obce B** (obce aktivně spolupracující obce s Agenturou pro sociální začleňování v rámci KPSV+).

Realizátoři komunitní práce – výzvy 18 a 65 OPZ+

Mapa: Agentura pro sociální začleňování, MMR ČR

Komunitní práce byla řešena i v rámci výzvy 65 OPZ+. Ta má charakter kolové výzvy, projekty jsou v ní realizovány maximálně po dobu 36 měsíců. Nejzazším termínem pro ukončení realizace projektu je datum 30. června 2028. Celková alokace výzvy je stanovena na 500 milionů Kč. Tato částka je rozdělena mezi tři územní oblasti následovně: 150 milionů Kč je vyčleněno pro obce A, 125 milionů Kč pro obce B a 225 milionů Kč pro obce C². V rámci výzvy 65 OPZ+ se zapojily 4 projekty zaměřené na komunitní práci.

---

² **Obce A jsou** obce, které s ASZ nespolupracují, sociální vyloučení však aktivně řeší a jejich průměrný index sociálního vyloučení za poslední tři roky přesahuje **12 bodů**. **Obce B** nově začínají spolupracovat s ASZ MMR v rámci KPSV+ a mají nově vytvořený Plán sociálního začleňování (PSZ). **Obce C** dlouhodobě s ASZ spolupracují a mají stávající nebo revidovaný PSZ.

Tabulka 3: Seznam zapojených realizátorů

Název organizace (výzva 18)	Název projektu
Člověk v tísni, o.p.s.	Komunitní práce - participace, podpora a rozvoj v Přerově
Jednota bratrská Liberec – Ruprechtice	Komunitní centrum Konopná
Město Konice	Rozvoj komunitní práce ve městě Konice II.
IQ Roma servis, z.s.	Come on - Podpora komunitní práce v Břeclavi
Ecce Homo Šternberk, z.s.	Komunitní práce a spolupráce v Moravském Berouně
Tripitaka, z.s.	Barvy Brněnského Bronxu - projekt komunitní práce v SVL Zábrdovice
Obec Vřesová	Komunita Vřesová
Město Velké Hamry	Komunitní práce ve Velkých Hamrech 2023-2025
JARO22, z. ú.	Společně k lepším zítřkům
Armáda spásy – misijní	Komunitní práce v Krnově - spolu a smysluplně
Armáda spásy – misijní	Společně - komunitní práce Brno
Název organizace (výzva 65)	Název projektu
MY Litvínov, z.s.	Libuše 28
Centrum D8 o.p.s.	Komunitní sociální centrum v Roudnici nad Labem
JARO22, z. ú.	Společně ke změně
MAS Frýdlantsko, z.s.	Free-club žije

Datasety pro realizátory komunitní práce OPZ+

V rámci projektu **Podpora územního rozšíření a metodického rozvoje komunitní práce v oblastech s koncentrací sociálního vyloučení** vznikl nástroj datasetů určený realizátorům projektů komunitní práce v ČR, a to za účelem zkvalitnění realizace komunitní práce za pomoci pravidelného monitoringu a autoevaluace.

Užívání nástroje datasetů je povinné pro realizátory projektů zaměřených na metodu komunitní práce, čerpajících z [výzvy č. 18](#) a [výzvy č. 65](#) Operačního programu Zaměstnanost+ (KPSV+), viz Kritéria pro průběžný monitoring a závěrečnou evaluaci komunitní práce³ ([příloha č. 4 výzvy 18](#) a [příloha č. 4 výzvy 65](#)).

Datasety jsou rozděleny na dvě části (A1 a A2). Datasety A1, sloužící k průběžnému monitoringu klíčových aktivit, jsou určeny k pravidelnému hodnocení implementace jednotlivých fází projektu a k posuzování naplňování jeho klíčových aktivit.

Datasety A2 pak poskytují rámec pro deskriptivní analýzu kontextu, průběhu a dopadů komunitní práce a slouží k jejímu závěrečnému vyhodnocení.

---

³ „Monitoring“ v tomto kontextu chápán jako systematický proces průběžné reflexe realizace projektu, zejména s ohledem na naplňování klíčových aktivit a sledování dílčích dosažených výsledků. Naproti tomu „evaluace“ představuje závěrečné hodnocení a interpretaci dopadů realizovaných intervencí.

Vyhodnocení analýzy kontextu a průběhu komunitní práce výzvy 18 a 65 OPZ+

Tato část zprávy představuje výstupy na základě zpracování dat ze všech zapojených realizací komunitní práce sledovaných výzev, včetně obcí v KPSV+, které bylo možné v posledních měsících projektu sumarizovat a zhodnotit.

Kvantitativní data přináší souhrnné číselné údaje na úrovni monitoringu. V textu jsou dále v grafech vizualizovány některé vybrané otázky z datasetů, kde je možné souhrnně vysledovat určitý vývoj, a tak předpokládat dopady KP (vývoj zapojení komunitního pracovníka, vývoj vztahů v komunitě atd.).

Charakteristika komunit

V rámci projektů komunitní práce realizovaných podle výzev OPZ+ č. 018 včetně obcí v rámci KPSV+ a č. 065 bylo zasaženo celkem **40 840 obyvatel** v lokalitách, kde se tyto projekty uskutečňují. Z těchto lokalit se přímo do komunitní práce zapojilo **7 635 osob**, které se staly aktivními členy komunit.

V průběhu realizace bylo komunitami uspořádáno **118 veřejných akcí**, kterých se dohromady zúčastnilo **9 860 osob**. Tyto akce představují důležitý nástroj pro navazování vztahů, budování důvěry a aktivizaci komunity, přičemž účast naznačuje oživení veřejného života v daných lokalitách.

Komunity se v rámci projektů věnovaly řešení celkem **85 různých témat**. Počet tematických oblastí dokládá různorodost potřeb i schopnost komunit identifikovat a artikulovat vlastní priority.

Metodu komunitní práce přímo uplatňovalo **60 pracovníků**, přičemž souhrnný objem jejich zapojení odpovídá **36,2 plného pracovního úvazku**. Z toho vyplývá, že se často jednalo o částečné úvazky a že pracovníci komunitní práce působili v různě intenzivních režimech. Je pozitivní, že v dokumentu je uvedeno, že jen výjimečně docházelo ke kumulaci těchto úvazků s jinými funkcemi (např. v sociálních službách), což přispívá k metodické čistotě a profesionalizaci oboru.

Tabulka 4: Souhrnné výstupy projektů komunitní práce (obě výzvy)

Kvantitativní výstupy	Celkem
Počet obyvatel lokalit, ve kterých je realizována komunitní práce	40 840
Počet členů komunit	7 635
Počet veřejných akcí realizovaných komunitami	118
Počet osob, které se akcí účastnily	9 860
Počet témat řešených komunitami	85
Celkový počet pracovníků využívajících metodu komunitní práce	60

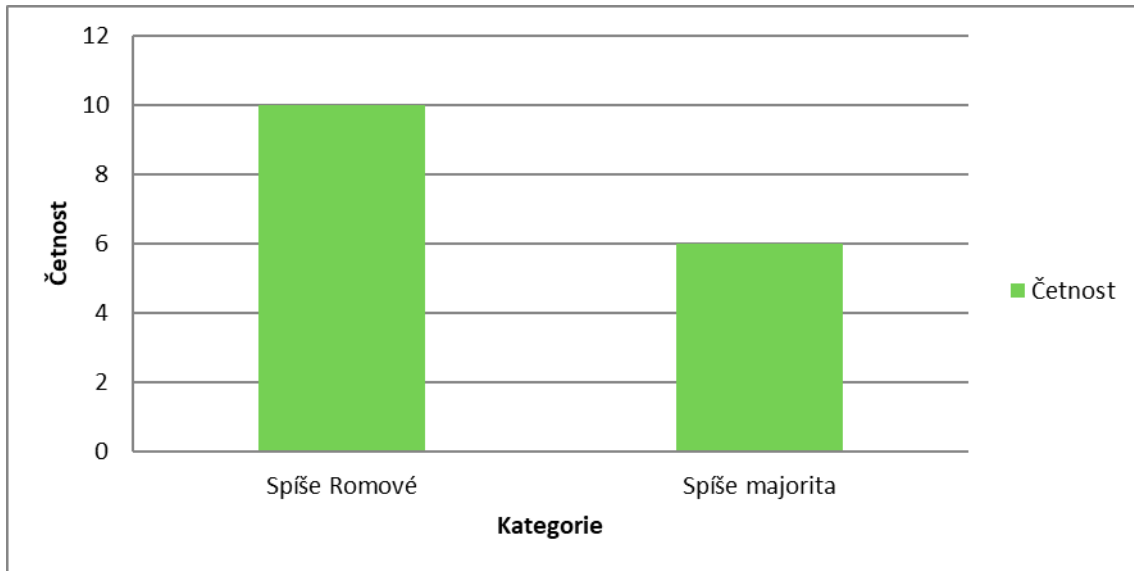

Celkový počet úvazků využívajících metodu komunitní práce

36,2

V analyzované skupině převažují Romové nad většinovou populací. Rozdíl není extrémně velký, ale jasně ukazuje na romsky dominantní skupinové složení. Struktura tedy není homogenní, ale etnicky rozmanitá.

Graf 1: Struktura komunity dle etnicity⁴

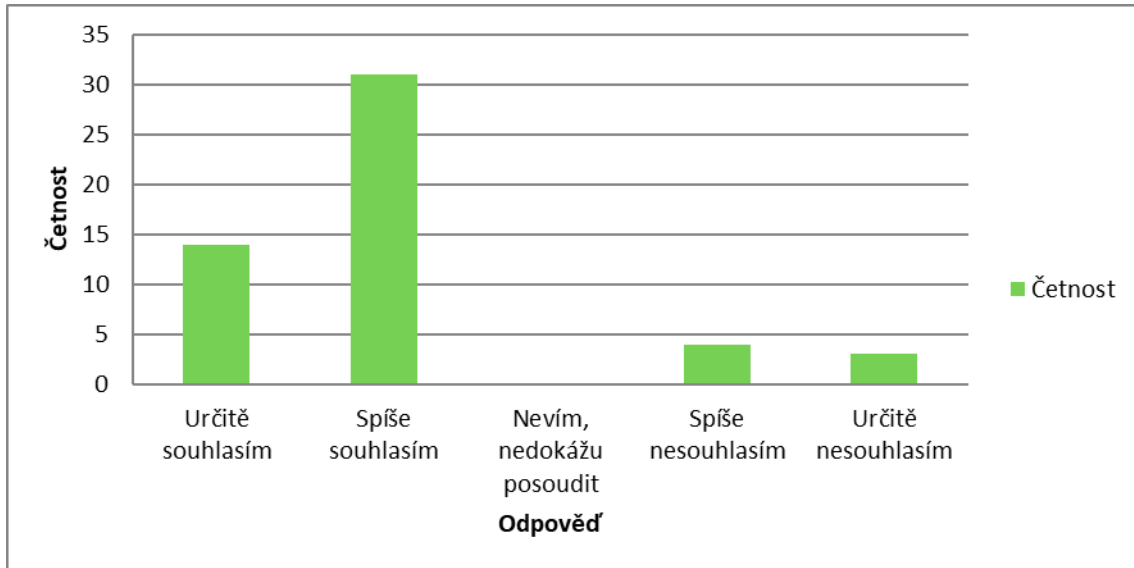
Zdroj: vlastní, stav k listopadu 2025

Většina sledovaných týmů vnímá sledované komunity jako sociálně vyloučené, ale spíše v „měkčí“ než absolutní poloze. „Nevím“ je prakticky nulové, což napovídá dobrou orientaci týmů v místním kontextu. Nesouhlasné kategorie jsou minoritní. Data tedy jasně ukazují, že většina týmů vnímá, že v lokalitě existuje sociální vyloučení.

Graf 2: Struktura komunity dle reflektovaného sociálního vyloučení⁵

⁴ Převažující etnicita členů komunity (vývoj zaznamenán výjimečně a spojujeme ho spíše s odlišným výkladem pojmů).

⁵ data zahrnují všechny odpovědi za všechny zadané odpovědi, v zadávání odpovědí byla zaznamenána oproti předchozí otázce větší dynamika, tu však spojujeme spíše s odlišným definováním pojmu sociální vyloučení.

Zdroj: vlastní, stav k listopadu 2025

V rámci kategorizace a četnosti témat převládají společenské a kulturní akce, akce zaměřené na veřejný prostor, vzdělávání dospělých a volný čas mládeže.

a) Společenské a kulturní akce, svátky, benefice, bazary

Tyto aktivity jsou zdaleka nejčastějším vstupem do komunitní práce. Jedná se o formáty, které jsou pro komunitu nejpřirozenější, umožňují rychlé zapojení a přinášejí okamžitou pozitivní odezvu. Pomáhají „otevřít dveře“ – mobilizují nové lidi, snižují bariéry vstupu, posilují pocit sounáležitosti a vytvářejí základní viditelnost komunitního dění. Pro mnoho projektů představují první krok ke stabilnějším formám participace.

b) Veřejný prostor: úklidy, opravy, drobné revitalizace

Tato témata jsou ceněna pro svou konkrétnost a hmatatelnost — výsledek je vidět hned, což posiluje důvěru v komunitní proces. Umožňují lidem zažít rychlou pozitivní změnu, posilují pocit kompetence („umíme něco změnit“) a zvyšují motivaci zapojovat se opakovaně. Často jde o druhou fázi komunitní práce: po navázání vztahů v rámci společenských akcí přichází potřeba řešit okolní prostředí.

c) Vzdělávání dospělých + komunitní vzdělávání a síťování na instituce

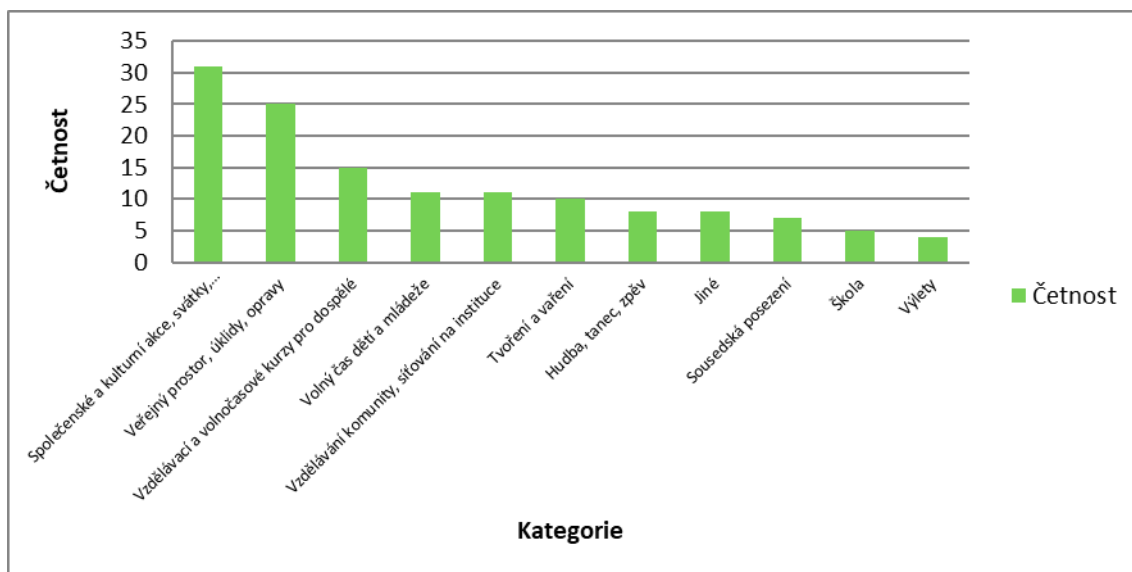
Zde je vidět poptávka po zvyšování kapacit a kompetencí – a to jak individuálních (kurzy, workshopy), tak kolektivních (orientace v systému služeb, komunikace s institucemi). V praxi to znamená, že po prvních společných zkušenostech začíná komunita řešit „hlubší“ témata: jak se orientovat v úřadech, jak řešit nejrůznější problémy, jak spolupracovat s institucemi. Tento posun zároveň podporuje profesionalizaci komunitních lídrů i aktivních členů.

d) Volný čas dětí a mládeže + tvoření a vaření + hudba, tanec, zpěv + sousedské posezení

Tyto aktivity vytvářejí to, co lze nazvat „měkkou sousedskou infrastrukturou“ – bezpečné, přátelské a pravidelné příležitosti ke kontaktu. Právě opakované a nízkoprahové aktivity vytvářejí prostor pro navazování vztahů, prohlubování důvěry a zvyšování pocitu bezpečí, což je klíčové pro pozdější rozvoj občanského zapojení.

Graf 3: Kategorizace a četnost témat

Zdroj: vlastní, stav k listopadu 2025

Strategie realizátorů komunitní práce OPZ+

V aktivitách realizátorů v případě implementace komunitní práce je rozpoznatelná celková strategie “od vztahů k tématům”. Soubor aktivit ukazuje jasný postupný rámec, který se objevuje napříč lokalitami:

1. **Navázání vztahů:** společenské akce a sousedská setkání fungují jako prvotní spojovací tkáň.
2. **Viditelné úspěchy:** pokračování skrze drobné úpravy veřejného prostoru, které posilují důvěru, že společné úsilí má smysl.
3. **Prohlubování kapacit:** následně se objevuje zájem o vzdělávání, posílení dovedností a síťování na instituce.
4. **Směřování k hlubším tématům:** tento vývoj odpovídá také výsledkům v jiných indikátorech, které ukazují postupný růst zapojení a aktivizace, či signalizují, že komunita si nejprve „osahává“ široké spektrum aktivit (šíře), a teprve později dochází k prioritizaci a zaměření na konkrétní témata - viz. grafické zpracování těchto indikátorů níže).

Data jasně ukazují, že komunitní práce není nahodilá, ale že napříč lokalitami vzniká **podobná trajektorie rozvoje od společenských aktivit přes konkrétní společné akce ve veřejném prostoru rozvoji dovedností a řešení systémovějších témat**. Aktivity jsou voleny v logické návaznosti podle toho, jak roste důvěra, soudržnost a schopnost komunity spolupracovat.

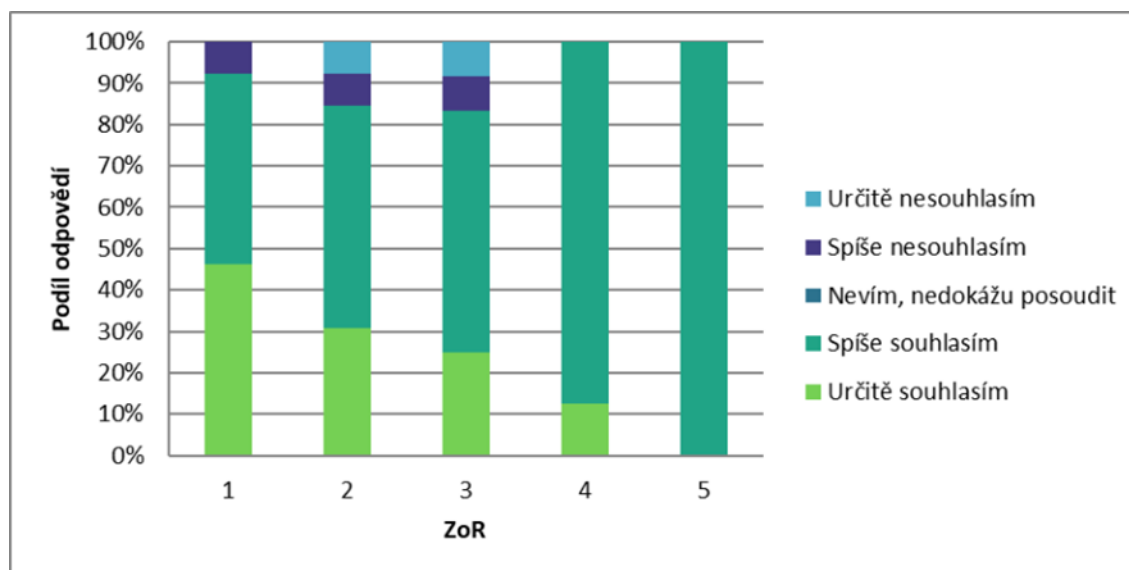
Dopady projektů komunitní práce výzvy 18 OPZ+

V následující části uvádíme souhrnná data na úrovni dopadů, a to v případě realizátorů finančně **podpořených výzvou č. 18**, kde bylo možné pracovat s vyšším počtem vyplněných formulářů, a tedy sledovat vývoj zadaných odpovědí, potažmo samotných intervencí.

Kontext komunity

Data ukazují stabilní vnímání **sociálního vyloučení sledovaných lokalit** (souhlasová pásma dominují), s lehkým posunem od „určitě“ k „spíše“ – což je v souladu s tím, že hlubší znalost místního kontextu často vede k nuancovanějšímu hodnocení.

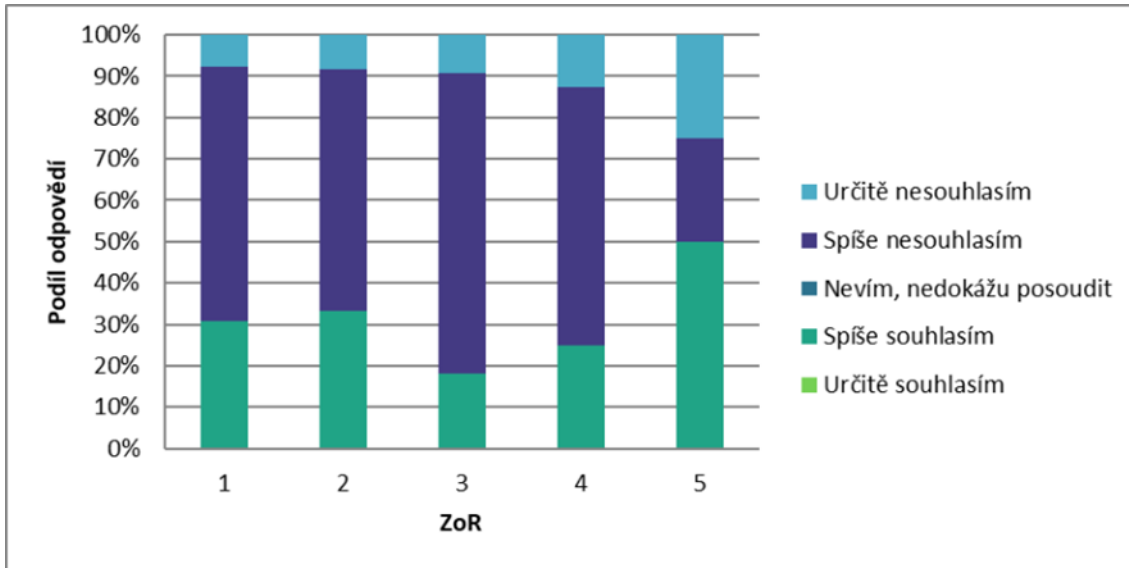
Graf 4: Vývoj zadávaných odpovědí: *“Komunita je sociálně vyloučená (z pohledu komunitního pracovníka).”*

Zdroj: vlastní, stav k listopadu 2025

V oblasti **sousedského soužití je možné pozorovat velkou dynamiku**. Postupem času vidíme posuny oběma směry – část lokalit směřuje k lepší soudržnosti (více „spíše souhlasím“), zatímco jinde je hodnocení spíše negativní (nárůst „určitě nesouhlasím“). Pro přesnější závěry je nutné zohlednit kontext jednotlivých realizací.

Graf 5: Vývoj zadávaných odpovědí: *“Obyvatelé lokality se mezi sebou znají a mají mezi sebou dobré vztahy, mohli bychom je nazvat dobrými sousedy.”*

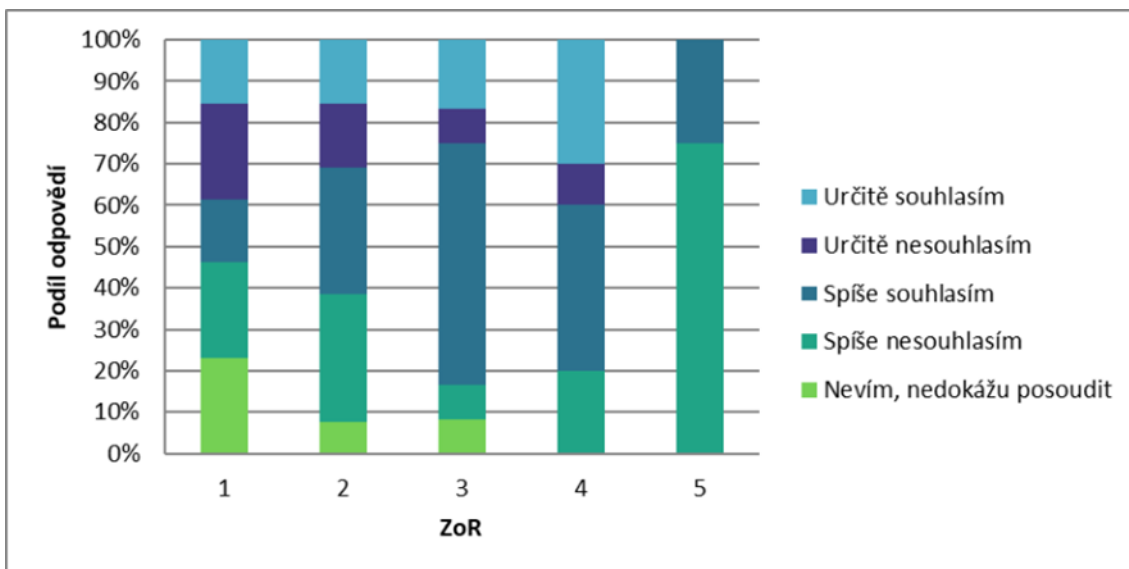

Zdroj: vlastní, stav k listopadu 2025

Organizační kapacita komunity a rozvoj lidí se zaměřením na lídry

Data ukazují **postupné zlepšování vnímané informovanosti obyvatel o komunitních aktivitách a kontaktních osobách**. Přestože přetrvávají rozdíly mezi lokalitami, obecný trend naznačuje rostoucí míru souhlasu respondentů s výrokem, že většina obyvatel má potřebné informace, ale informovanost obyvatel je stále poměrně slabá a v některých lokalitách přetrvává nízké povědomí o aktivitách.

Graf 6: Vývoj zadávaných odpovědí: "Většina obyvatel má informace o aktivitách lokálních skupin⁶ a jejich kontaktních osobách".

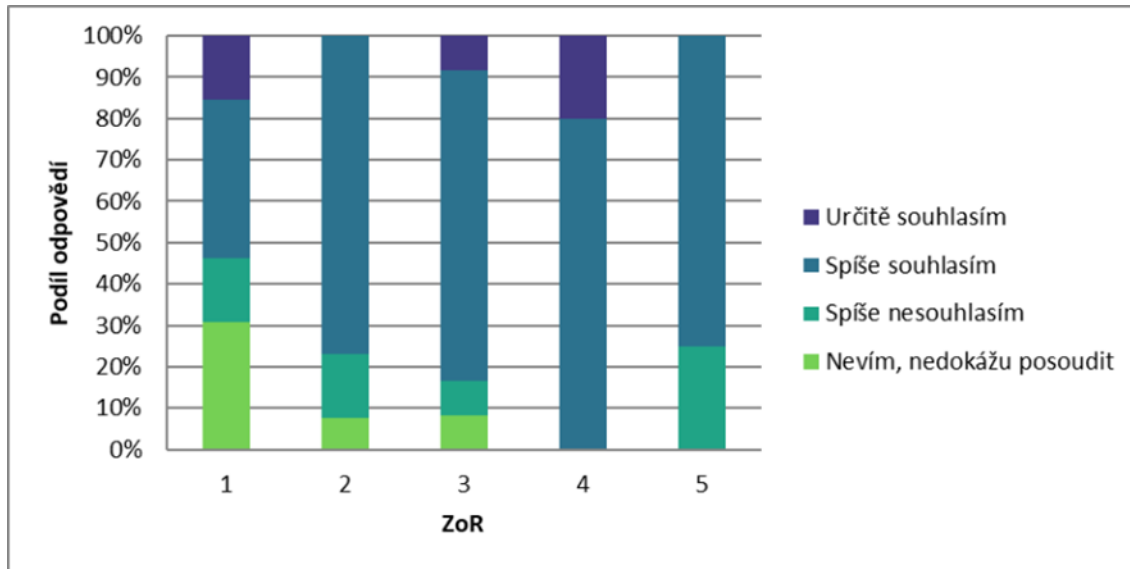
Zdroj: vlastní, stav k listopadu 2025

⁶ Lokální (akční) skupina je nezávislé společenství občanů a dalších subjektů, které spolupracuje na rozvoji lokality. Zpravidla vzniká kvůli společnému prosazování zájmů. Základním cílem skupiny je zlepšování kvality života a životního prostředí v lokalitě.

V odpovědích je patrný trend i směrem k **vyšší akceptaci komunitních lídrů ze strany členů komunity**. Ačkoliv v některých případech přetrvává nejistota, v celkovém pohledu dochází k postupnému posunu k pozitivnějším postojům. Trend ukazuje **postupně rostoucí přijetí lídrů v komunitě**, i když to není plošné a u některých lokalit přetrvává nejistota či slabší akceptace.

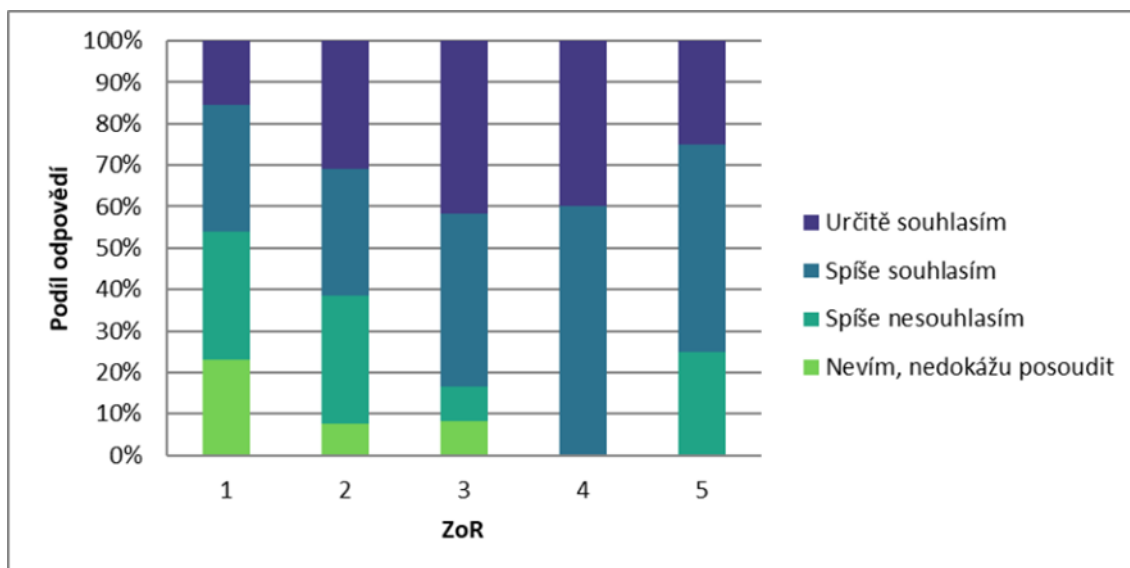
Graf 7: Vývoj zadávaných odpovědí: “*Lídr/lídři z řad členů komunity jsou členy komunity akceptováni.*”

Zdroj: vlastní, stav k listopadu 2025

Z dostupných dat vyplývá **pozvolně rostoucí míra ztotožnění lídrů s řešenými tématy a posilování jejich schopnosti motivovat a aktivizovat komunitu**. Vývoj odpovědí ukazuje trend směrem k vyšší angažovanosti a kompetenci lídrů v práci s komunitou.

Graf 8: Vývoj zadávaných odpovědí: “*Lídři jsou ztotožněni s řešenými tématy a jsou schopni pro ně motivovat a aktivizovat komunitu.*”

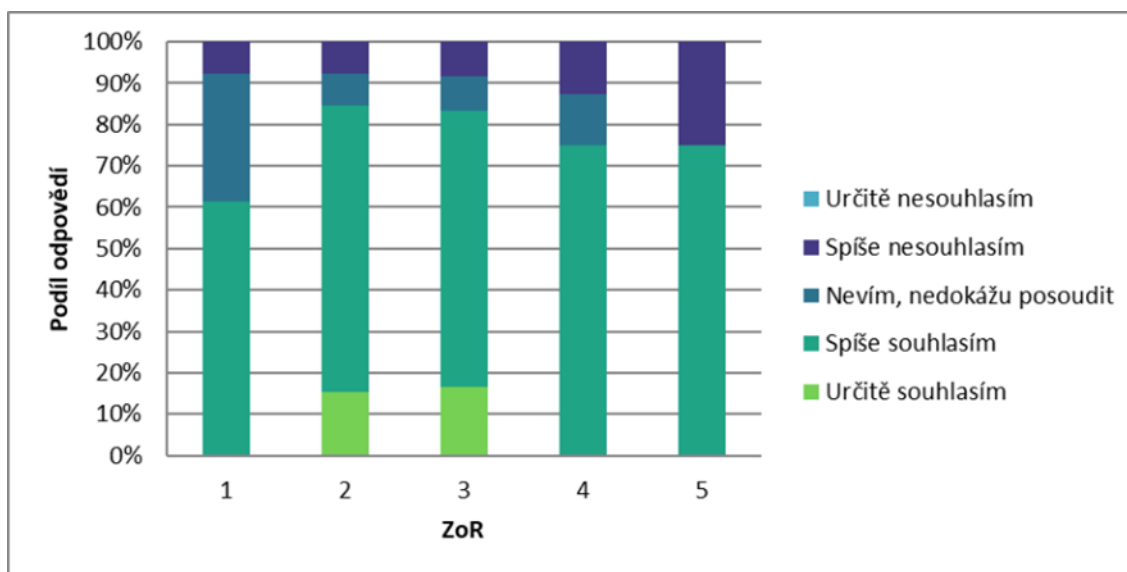

Zdroj: vlastní, stav k listopadu 2025

Odpovědi naznačují **pozvolný nárůst participace členů komunity na rozhodování, plánování a realizaci aktivit, iniciovaných komunitními lídry**. Výsledky ukazují celkové oslabování nejistoty a rostoucí ochotu lídrů zapojovat ostatní.

Graf 9: Vývoj zadávaných odpovědí: *“Lídři zapojují ostatní členy komunity do rozhodování, plánování a realizace řešených témat.”*

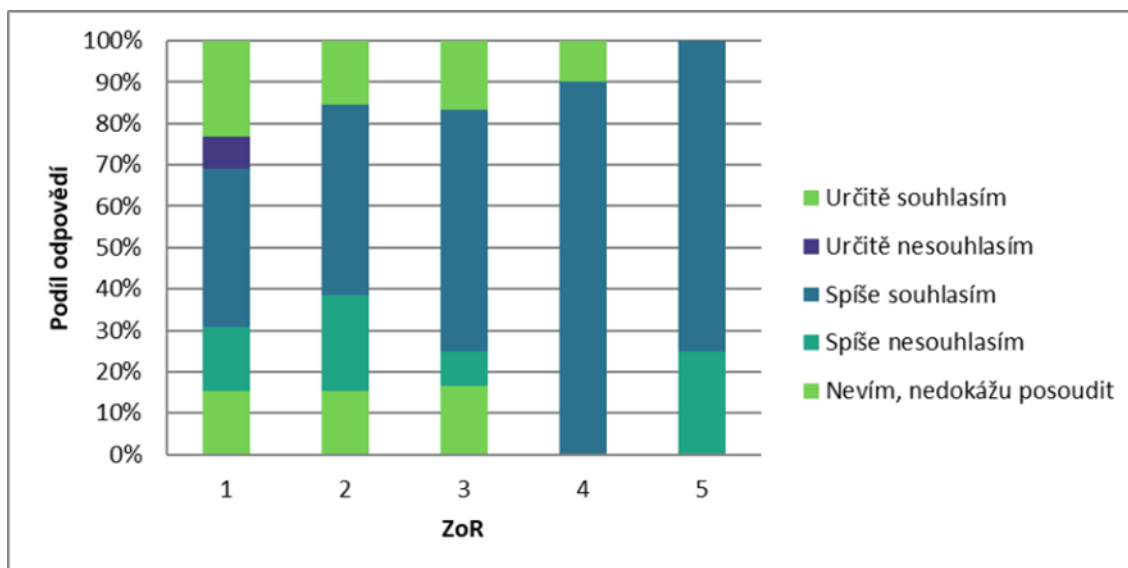

Zdroj: vlastní, stav k listopadu 2025

Spolupráce komunity na tématech

Trendy v datech potvrzují **zvyšující se míru porozumění, že ke změně v komunitě je nutná spolupráce a aktivní zapojení jejích členů**. Postoje respondentů se ve většině případů posouvají do souhlasného pásma, což svědčí o rostoucím uvědomění si kolektivní odpovědnosti.

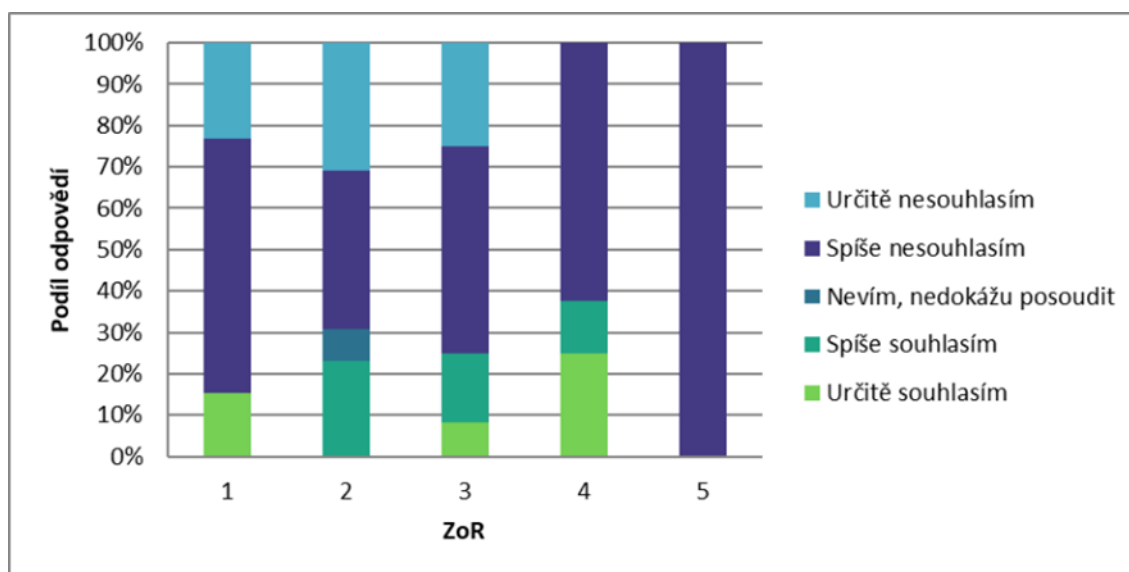
Graf 10: Vývoj zadávaných odpovědí: *“Členové komunity chápou, že k dosažení změny je nutné jejich zapojení a spolupráce s ostatními členy komunity.”*

Zdroj: vlastní, stav k listopadu 2025

Postupný vývoj odpovědí poukazuje na **zvyšující se angažovanost členů komunity ve veřejném prostoru**. Účast na aktivitách jako jsou pracovní skupiny, výbory, komise či veřejná projednávání naznačuje sílící zájem o ovlivňování dění v lokalitě.

Graf 11: Vývoj zadávaných odpovědí: “Členové komunity se účastní veřejných aktivit s dopadem na situaci v lokalitě (jednání pracovních skupin, výborů a komisí místních částí, zastupitelstva, veřejná projednávání, osadní výbory).”

Zdroj: vlastní, stav k listopadu 2025

Vyhodnocení procesního monitoringu realizátorů komunitní práce výzvy č. 18 a č. 65 OPZ+

Tato část zprávy přináší vyhodnocení jednotlivých oblastí v tématech: Mapování kontextu komunity a potřeb členů komunity; Práce na tématu a potřebách; Tvorba sociální sítě a vazeb komunity na aktéry – multidimenzionální přesah, posilování sousedství, spolupráce se sociálními službami a sociálními pracovníky obce; Vzdělávání realizačního týmu a aktivních členů komunity; Odborná/metodická podpora, supervize realizačního týmu.

Mapování kontextu komunity a potřeb členů komunity

Z dat vyplývá, že realizátoři komunitních projektů mapovali kontext a potřeby komunity různě, a to prostřednictvím **kombinace kvalitativních a kvantitativních metod**. Mezi kvalitativní sběr dat realizátoři zahrnují individuální a skupinové **rozhovory** (polostrukturované i nestrukturované) s obyvateli lokality a s dalšími klíčovými aktéry (město, NNO, školy, policie, podnikatelé aj.). Dále také **pozorování veřejného prostoru a interakcí v přirozeném prostředí** doplňovalo získaná data a umožňovalo zachytit vazby a sociální dynamiku komunity. Realizátoři také **pracovali s různými typy dokumentů**, jako např. strategické plány; datové portály; obsahové analýzy nebo lokální online skupiny. Pokud realizátoři využívali kvantitativní nástroje, tyto většinou zahrnovaly **dotazníky**, zaměřené na zjišťování potřeb; doporučení a zpětné vazby komunity (např. na pořádané akce; plánované akce apod.).

V rámci sběru dat za účelem mapování komunity a potřeb někteří realizátoři využívali také **participativní techniky**, jako jsou komunitní setkání, mapování a zpětná vazba k realizovaným akcím, což dle vnímání realizátorů podporovalo zapojení obyvatel a posilovalo participativní plánování.

Zmapované potřeby realizátoři **evidovali různými způsoby**, mezi které řadí např. evidenci v interních databázích, v terénních, komunitních denících a zápisech ze schůzí a intervencí v terénu.

Reflexe procesu mapování komunity a potřeb probíhala různými způsoby. Některé týmy využívaly **interní týmové porady**; **externí setkání s obyvateli**, včetně hodnocení aktuálnosti a pokroku v naplňování potřeb či **strukturované metody** (např. Kahnova kritéria) a sociální mapy lokality pro kontextualizaci zjištění.

K síťování a aktivizaci obyvatel využívaly realizační týmy různé metody. Jedněmi z nich byly individuální intervence v terénu; situační rozhovory i skupinové aktivity. Prostřednictvím těchto intervencí motivovaly k zapojení osoby z komunity a lokality; podporovaly participaci v plánování, organizaci i hodnocení aktivit. Realizátoři se také zaměřovali na **rozvoj dovedností** členů jádrových skupin, posilovali přebírání odpovědnosti a participativní učení. Motivace byla dle týmů dále posilována uznáním, sdílením příkladů dobré praxe a rozvojem silných stránek obyvatel. Realizátory je reflektováno, že vytváření bezpečného prostoru v rámci komunitních center umožňovalo spontánní zapojení, rozvíjení vztahů a podporovalo princip participace.

Práce na tématu a potřebách

Z perspektivy některých realizátorů **výběr témat** v komunitních projektech probíhal **participativně**. Nástrojem některých z nich byla *Kahnova kritéria* (naléhavost, dopad, možnost

ovlivnění, motivace obyvatel, dosažitelnost). Témata vznikala z veřejných setkání, skupinových diskusí, hlasování, individuálních terénních rozhovorů, procesu mapování lokality, dotazníků i zkušeností z předchozích projektů.

Koordinace a evidence práce na potřebách probíhala prostřednictvím pravidelných týmových porad, individuálních konzultací, supervizí a setkání pracovních skupin. Realizační týmy zaznamenávaly zápisy ze schůzí, komunitních setkání, vedly si terénní a komunitní deníky, tvořily akční plány s cíli, kroky, odpovědnými osobami a průběžným hodnocením i fotodokumentací.

V komunitách, kde se jednalo o práci s **aktivní jádrovou skupinou**, se koordinace soustředila na pravidelnost setkávání, plánování aktivit, rozdělování odpovědností a vyhodnocování postupu; pracovníci se zároveň podíleli přímou účastí v terénu a spoluprací s místními službami a institucemi. Někteří realizátoři následně zjištěné potřeby analyzovali a sdíleli s komunitou, čímž zajistili návaznost mezi evidencí, plánováním a hodnocením pokroku.

Při plánování a realizaci témat někteří realizátoři využívali **participativní techniky**, včetně akčního plánování, brainstormingu, hlasování o prioritách, vizualizačních metod (vision boardy), fokusních skupin, World Café, komunitních akcí a dotazníků či neformálních rozhovorů. Na procesech participovali aktivní obyvatelé, členové jádrových a tematických skupin, peer konzultanti, komunitní pracovníci a koordinátoři, s podporou místní samosprávy, škol, policie, neziskových organizací, sportovních a kulturních spolků a dobrovolníků.

Tvorba sociální sítě a vazeb komunity na aktéry – multidimenzionální přesah, posilování sousedství, spolupráce se sociálními službami a sociálními pracovníky obce

Rozvoj sociální sítě komunity probíhal dle některých realizátorů **komplexně**, prostřednictvím kombinace pravidelných setkání, komunitních aktivit, spolupráce s institucemi a cílené práce s komunitou. Komunitní pracovníci se pak následně soustředili na mapování potřeb jednotlivých skupin; podporovali budování (sousedských aj.) vztahů a vytvářeli platformy pro vzájemnou komunikaci. Aktivní obyvatelé v rámci jádrových skupin spolupracovali např. na definicích společných okruhů činností a na koordinaci svých vlastních aktivit.

Dle některých realizátorů, **posilování sousedství** probíhalo formou pravidelných komunitních akcí, neformálních setkání a tematických aktivit, které podporovaly osobní vztahy a participaci. Realizátoři zmiňují také **některé z akcí**, jako např. sousedské večery, mezigenerační akce, dílny, sportovní programy, průvody, Den Romů či další komunitní akce. Charakter těchto akcí býval spíše **otevřený a neformální**, což umožňovalo spontánní zapojení, prostor pro dialog i řešení každodenních témat. Součástí procesu bylo také řešení konfliktů a **eliminace napětí mezi sousedskými skupinami**. Některými realizátory je reflektováno, že koordinace aktivit, otevřená komunikace a pravidelná facilitace vedou k rozvoji osobních vztahů, posílení důvěry a zvýšení participace obyvatel. Dle vnímání některých realizátorů, **spolupráci a partnerství posilují také veřejná setkání, kulaté stoly a komunitní diskuse**.

Realizátoři navazovali spolupráci a spolupracovali rovněž s **lokálními institucemi a spolky**. Jednalo se např. o církevní organizace, městské knihovny, místní spolky či služby města. Tyto subjekty poskytovaly prostory, podporovaly pořádání akcí a přispívaly k rozvoji sousedských vazeb. Neformální kontakty mezi komunitními pracovníky a zástupci spolků usnadňovaly koordinaci aktivit a sdílení zkušeností.

Vzdělávání realizačního týmu a aktivních členů komunity

Realizátoři se v oblasti vzdělávání **zaměřují na různé oblasti**, ze kterých jmenují např. oblasti facilitace, mediace, case management či kurzy vzdělávání přímo se zaměřením na komunitní práci (např. metody komunitní práce; participativní techniky jako je open space, vizualizační; Mural, vision board aj.). V rámci zajištění vzdělávání **využívají kombinaci formálních, neformálních a interních forem**. Tyto kurzy doplňovala **specializovaná školení** (práce s traumatem, storytelling, psychologická první pomoc, dluhové poradenství, DBT výcvik, prevence a práce se stresem aj.), za účelem posílení odborné kapacity pracovníků a zvýšení kvality jejich působení v komunitě. Realizátoři komunitní práce se rovněž zapojovali do webinářů, seminářů, konferencí, workshopů a platforem komunitní práce, či stáží v jiných organizacích, které umožňovaly sdílení aktuálních trendů a dobré praxe napříč lokalitami.

Realizátoři využívali rovněž i **interního vzdělávání**, mezi které řadí např. pravidelné metodické, intervizní a supervizní porady. Týmové porady probíhaly v pravidelné frekvenci a zpravidla zahrnovaly provozní i metodickou část, sdílení zjištění z terénu a plánování aktivit. Týmy využívaly také metodických porad, často za účasti garantů a externích metodiků, které sloužily k rozvoji odborných kompetencí, reflexi postupů a konzultaci náročných situací, řešení konfliktů, plánování aktivit a sdílení zkušeností.

Ve vztahu ke vzdělávání aktivních členů komunity, realizační týmy zmiňují posílení vzdělávání, schopností a dovedností aktivních členů skrze zapojení do plánování a realizace komunitních akcí, tvorby akčních plánů, komunikace s institucemi, psaní oficiálních e-mailů, veřejného vystupování, tvorby propagačních materiálů či práce s digitálními nástroji. Součástí rozvoje vzdělávání u některých realizátorů byly i kreativní techniky a kulturní aktivity (muzikoterapie, výtvarné dílny, práce s fotoaparátem, divadelní workshopy).

Odborná/metodická podpora, supervize realizačního týmu

Odborná/metodická podpora komunitní práce probíhaly systematicky, víceúrovňově a v úzké návaznosti na metodickou a odbornou činnost týmů komunitní práce.

Proces a realizace komunitní práce byly reflektovány především **prostřednictvím porad realizačních týmů, intervizí a supervizí**. Často šlo o pravidelné porady, na kterých se hodnotila efektivita práce, aktuální témata, průběh aktivit i zpětná vazba od členů komunity. V některých případech se reflexe odehrávala i během individuálních konzultací s garantem komunitní práce nebo mezi samotnými pracovníky formou průběžných rozhovorů. Reflexe probíhala také po jednotlivých akcích či veřejných setkáních, kdy se tým i členové komunity společně vraceli k tomu, co se povedlo a co je potřeba zlepšit.

Součástí procesu byly **supervize**, které probíhaly individuálně i skupinově minimálně několikrát ročně. Tematicky se zaměřovaly např. na odborné vedení, psychohygienu, zvládání zátěže, nastavování hranic, posilování profesních kompetencí, týmovou spolupráci a řešení náročných situací.

Do reflexe se významně zapojovali garanti komunitní práce, kteří se účastnili porad, poskytovali odborné vedení a pomáhali pracovníkům zpracovávat zkušenosti z terénu.

Některé týmy využívaly externí podporu, například supervizory, metodiky ASZ, kolegy z jiných organizací nebo partnerské projekty, s nimiž sdílely dobrou praxi a získávaly doporučení. V textu se opakovaně zmiňuje i využívání poznatků z kurzů komunitní práce, která se následně promítala do diskusí o postupech a nastavování metod. Metodická a odborná činnost probíhala nejčastěji formou pravidelných metodických porad, individuálních konzultací, skupinových supervizí či intervizí. Četnost těchto setkání byla různá — od jednorázových událostí až po setkání konaná jednou týdně, jednou za 14 dní nebo měsíčně. Součástí odborné činnosti byla také účast na regionálních setkáních a platformách pro komunitní práci, kde pracovníci sdíleli zkušenosti a konzultovali své postupy.

Evidence odborné a metodické činnosti byla v rámci týmů tvořena různě, například prostřednictvím prezenčních listin, zápisů ze setkání komunitních skupin a veřejných akcí, záznamů z metodických porad.

Reflexe nástroje z perspektivy zapojených realizátorů komunitní práce OPZ+

V souladu s požadavky výzvy č. 18 a 65 jsou realizační týmy povinny v pravidelných šestiměsíčních intervalech vyplňovat pod odborným dohledem garanta všechny položky obou datasetů a výsledky zahrnout do každé průběžné monitorovací zprávy. Tyto údaje pak slouží jako podklad pro komplexní zhodnocení v závěrečné zprávě projektu. Průběžná evidence indikátorů přispívá ke standardizovanému srovnávání parametrů týkajících se rozvoje komunit, průběhu procesů a míry participace – a to jak v časovém horizontu, tak napříč jednotlivými projekty.

Datasety jsou ze strany realizátorů vnímány jako nástroj pro **systematické sledování pokroku v předem definovaných oblastech komunitní práce**. V některých týmech se vyplňování datasetů věnuje garant či metodik nebo projektový manažer ve spolupráci s garantem/metodikem. Jako přínosný se ukazuje participativní přístup – a tedy zapojení celého týmu do procesu vyplňování. Vyplňování může probíhat např. formou společné reflexe, která umožňuje **rovnocenné zapojení všech členů týmu**. Diskuze může probíhat nad jednotlivými otázkami v datasetech; či nad vyjasněním pojmů a následné diskuzi nad formulací odpovědí, což může otevírat prostor pro hlubší reflexi témat ohledně oblastí realizované komunitní práce. Pokud data vkládá pouze garant nebo projektový manažer, ztrácí se možnost týmové reflexe a dopad nástroje se snižuje.

Datasety by měly být prostředkem nejen pro evidenci, ale také pro reflexi a evaluaci práce. Tyto procesy by neměly být odděleny od lidí, kteří pracují v terénu a jsou v přímém kontaktu s komunitou.

Týmy mají rovněž možnost zpětně nahlédnout do odpovědí z předchozího období, což slouží jako **relevantní základ pro retrospektivu a komparaci vývoje**. Důraz je kladen na **autenticitu a otevřenost odpovědí**, což je vnímáno jako klíčový faktor pro validitu celého autoevaluačního procesu. V tomto smyslu je připomínáno, že nástroj je určený jako primárně **reflexivní a rozvojový**, nikoliv jako kontrolní mechanismus.

Reflexe podpory při práci s nástrojem

Za zvláště přínosné jsou týmy hodnoceny úvodní online workshopy zaměřené na metodiku vyplňování datasetů, přičemž se doporučuje jejich realizace v prvním půlroce ve vztahu k pravidelnosti vyplňování datasetů. Následná podpurná online setkání (v rámci mikrotýmů) jsou považována za užitečná, a to především kvůli možnosti setkat se s dalšími realizátory ve společném prostředí; přenosu know-how, zkušeností, rozvoji diskuze o datasetech a jejich náležitostech, a to i za přítomnosti členů ASZ a jejich metodické podpory ve vztahu k nástroji. Realizátory je reflektováno, že díky průběžným setkáváním mikrotýmů lépe rozumí účelu nástroje. Týmy jsou také v kontaktu s metodiky ASZ, kteří jsou jim metodickou podporou v rámci realizace komunitní práce. Metodická podpora je hodnocena jako pozitivní i ve vztahu k upřesnění (a sjednocení) metodologie, objevující se v datasetech. Prostřednictvím mikrotýmů také došlo k nasíťování realizátorů mezi sebou, kvůli případné podpoře ve vyplňování, kterou si mohou poskytnout navzájem i po skončení projektu v rámci ASZ.

S koncem projektu bude systematická intenzivní podpora ukončena. ASZ bude nadále zadaná data vyhodnocovat a bude možné se na pracovníky obrátit o podporu, nicméně další síťování uživatelů datasetů KP pokračovat nebude. S realizátory je tento vývoj komunikován, ti již mají základní znalost užívání nástroje a jsou součástí komunity, kde je možné získávat znalosti od zkušenějších uživatelů. Formuláře datasetů po skončení obou programových období budou nadále k dispozici v offline formě.

Co je vhodné pro práci s nástrojem umět?

Týmy akcentují potřebu vzdělávání v metodě komunitní práce, které je chápáno jako předpoklad pro **kompetentní práci s nástrojem**, zejména s ohledem na **odbornou terminologii použitou v indikátorech**. Datasetsy KP jsou navrženy s ohledem na tuto metodologii, včetně používané terminologie a struktury zadávaných dat. Důležitou roli zde hraje také **garant týmu**, který by měl zajišťovat nejen metodickou kontinuitu, ale i terminologické ukotvení.

Nástroj umožňuje přehlednou evidenci práce

Datasetsy slouží mimo jiné jako nástroj pro evidenci činnosti. Tento způsob evidence však není jednotně zaveden, a tak se praxe mezi jednotlivými realizátory liší. Za funkční přístup považujeme takový, kdy týmy zaznamenávají svoji práci přímo do datasetů – zejména A1 – na základě prezenčních listin, zápisů z porad nebo akčních plánů. Tyto záznamy pak dále využívají například při tvorbě zpráv o realizaci projektu nebo pro plánování dalších aktivit.

Původní návrh datasetů počítal s opačným postupem – systematickou evidencí, ze které se teprve následně čerpají informace. Některé týmy, zvláště ty ve větších organizacích, využívají vlastní software pro evidenci práce, ze kterého pak data přenášejí do datasetů KP. Pokud není evidence v týmu standardizována, mohou datasetsy KP sloužit jako vhodný nástroj pro prvotní záznam činností.

S ohledem na různorodost týmových přístupů a podmínek není možné určit jeden nejlepší způsob evidence. Standardizace evidence práce by ale měla být běžnou součástí fungování profesionálních týmů komunitní práce – je totiž klíčovým předpokladem pro smysluplnou evaluaci.

Za klíčovou podmínku smysluplného využití nástroje je považována **autenticita a upřímnost při vyplňování**, která zásadně ovlivňuje validitu a využitelnost získaných dat. Takto vedená reflexe přispívá nejen k hlubšímu porozumění vlastní praxi, ale i ke kvalitnějšímu plánování dalšího postupu v komunitní práci.

Datasetsy jako nástroj pro reflexi práce

Datasetsy jsou realizátory vnímány jako užitečný **nástroj pro monitorování pokroku v předem vymezených oblastech komunitní práce**. Jejich využití umožňuje systematicky zaznamenávat vývoj v čase a poskytuje podklad pro sledování změn, které by jinak mohly v každodenním provozu zůstat nepovšimnuty.

Společné vyplňování datasetů celým týmem je hodnoceno jako přínosné, neboť podporuje kolektivní reflexi, sdílení perspektiv, a vytváření konsenzu nad zaznamenávanými jevy. Tým tuto praxi označuje jako přidanou hodnotu nástroje, jelikož umožňuje **zpětné ohlednutí za předchozím obdobím** – typicky šestiměsíčním – a napomáhá uvědomění si posunu, ke kterému v komunitě došlo.

Ztotožnění týmů s nástrojem a motivace k autoevaluaci

Ukazuje se, že úspěšné používání datasetů KP závisí na tom, jak se s nimi tým ztotožní a jakou má motivaci k evidenci práce a následné autoevaluaci. Z vyjádření realizátorů vyplývá, že postoje se různí – od vnímání datasetů jako administrativní nutnosti až po jejich plné využití jako nástroje pro sebereflexi a plánování.

Jak vyplývá z dat Inboox, některými realizátory je evaluace vnímána spíše jako povinnost, která vyplývá z projektových dotačních podmínek, spíše, než že ji vnímají jako nedílnou součást vykonávané praxe komunitní práce. Také však dodávají, že prostřednictvím seznamování se s oblastí a obsahy i účelem evaluace se prostřednictvím nástroje datasetů evaluaci více otevírají a učí se s ní pracovat. Motivace pracovat s výsledky autoevaluace je však spíše obecně nižší.

Ti realizátoři, kteří vnímají přínosy autoevaluace, zdůrazňují, že rozhodující je způsob, jakým je nástroj týmu představen a jak se o něm následně komunikuje. Kromě garanta nebo metodika by měli být s účelem monitoringu a evaluace seznámeni všichni členové týmu.

Dobrou praxí je příležitost k zastavení a společné reflexi každodenní práce. Pomáhá vhodně zvolené prostředí pro reflexi (např. otevřená a přátelská atmosféra s občerstvením), vizualizace výsledků, ocenění pokroku i sdílení zkušeností s jinými týmy.

Srozumitelnost nástroje

Jedním z často zmiňovaných negativ je složitost jazyka datasetů. Vyskytují se v nich pojmy, které mohou být neznámé členům týmů bez hlubší znalosti metody komunitní práce (např. „mezokontext“ nebo „jádrová skupina“). Některé z pojmů (lokalita/komunita; akční/lokální/jádrová skupina) je také možné chápat individuálně dle kontextu dané lokality a v ní realizované komunitní práce. Také formulace některých otázek může působit komplikovaně.

Proto je důležité, aby tým znal základní terminologii a garant měl za úkol jazyk datasetů průběžně vysvětlovat a zjednodušovat. V týmech, které jsou na práci s nástrojem připravené, bývá jazyk datasetů vnímán jako srozumitelnější.

Kritika se částečně týká i samotného názvu „datasety KP“, který může znít příliš odborně nebo technokraticky. Zvažuje se proto jeho přejmenování – například na „týmová reflexe“ nebo „mapa pokroku“, což by mohlo nástroj zpřístupnit širšímu okruhu uživatelů.

Shrnutí limitů a příležitostí nástroje datasetů

Vnímané přínosy nástroje

Datasety jsou realizátory vnímány jako nástroj, který poskytuje **motivační zpětnou vazbu** o pokroku, úspěších i nedostatcích v realizaci komunitní práce. Umožňují **strukturovanou retrospektivu** za pevně vymezené časové období (půl roku), čímž přispívají k systematizaci interního sebereflexního procesu.

Týmy oceňují možnost návratu k předchozím výstupům a jejich porovnání s aktuálním stavem. Nástroj zároveň usnadňuje tvorbu výstupů pro projektové řízení (monitorovací zprávy apod.), čímž **eliminuje duplicitní administrativní zátěž**.

Pozitivně je hodnocena možnost formulovat odpovědi i prostřednictvím otevřených odpovědí, což umožňuje **víceúrovňově uchopovat kontext zkoumané situace**. Otevřená forma podporuje týmovou participaci na formulaci odpovědí a tím zvyšuje validitu výstupů.

Společná participace na vyplňování navíc zajišťuje **sdílení informací napříč týmem**, přispívá k porozumění současnému stavu služby.

Z pohledu metodiků ASZ nástroj umožňuje **mapovat procesy komunitní práce** a zároveň identifikovat témata vhodná pro metodické konzultace.

Vnímané limity nástroje

Za zásadní omezení nástroje považují realizátoři **nízkou srozumitelnost některých odborných pojmů** a otázky, jejichž formulace je obtížně uchopitelná pro pracovníky bez hlubší znalosti terminologie komunitní práce.

Realizátory je doporučeno **zjednodušit otázky** a doplnit pojmový aparát prostřednictvím vysvětlivek, např. formou odkazů či poznámek pod čarou. Tento krok by snížil časovou i kognitivní náročnost práce s nástrojem.

V případě, že tým nečerpá průběžnou metodickou podporu, je doporučeno, aby pracovníci absolvovali **vstupní školení** orientované na práci s nástrojem a metodologii komunitní práce obecně.

Metodici ASZ upozorňují rovněž na **terminologickou nekonzistenci** v nástroji (např. pojmy jako "lokalita" a "komunita"), dále na obtížnou operacionalizaci některých otázek a nepřehlednost výstupních tabulek. Navrhují revizi struktury nástroje směrem k vyšší srozumitelnosti a praktičnosti.

Dalším identifikovaným limitem je **nízká kontextová adaptabilita** nástroje – otázky datasetu nejsou vždy plně přenositelné do specifických lokálních podmínek, ve kterých jednotlivé služby fungují. S ohledem na diverzitu lokalit (velikost, složení, historie komunity apod.).

Doporučení pro evaluaci komunitní práce

Tato doporučení vycházejí z praxe a zkušeností s aplikací evaluačního nástroje datasetů. Určena jsou jak realizátorům a metodikům KP, tak tvůrcům a správcům evaluačních nástrojů.

a) Zkvalitnění nástroje (datasetů)

- **Srozumitelný jazyk** a jednotná terminologie – doplnit např. stručný glosář (např. „komunita“, „mezokontext“, „jádrová skupina“).
- **Formulace otázek** přizpůsobit pracovníkům bez evaluátorského vzdělání – snížit abstraktnost, vyhnout se dvojnácností.
- **Struktura nástroje** má odrážet logiku: podmínky → proces → výstupy → dopady → udržitelnost.

b) Podpora participativní autoevaluace

- Evaluace je nejcennější jako **týmová reflexe** – vést diskusi nad indikátory, zapojovat i méně zkušené členy týmu.
- **Využití výsledků v praxi** – reflektovat změny v čase, přenášet závěry do plánování a týmových cílů.
- **Autenticita odpovědí** – nástroj nesmí být vnímán jako kontrolní, ale rozvojový; podporovat pravdivé odpovědi.

c) Zajištění podpory a kapacit

- **Metodická podpora:** zachovat přístup ke konzultacím s metodiky a pořádat peer learning setkání.
- **Sdílení praxe:** podporovat výměnu ukázkových výstupů a mikrotýmovou spolupráci.
- Udržet stabilitu jádrových skupin a zajistit kvalitní metodickou podporu pro jejich dlouhodobý rozvoj.
- Systematicky podporovat roli komunitních lídrů pomocí dostupných nástrojů, technik a vzdělávacích příležitostí.
- Kombinovat klíčové faktory úspěchu: kvalitní mapování, stabilní realizační tým, aktivní jádrovou skupinu, pravidelnou metodickou podporu a zapojení relevantních institucí.

Seznam zdrojů:

ASZ. *Kritéria pro průběžný monitoring a závěrečnou evaluaci komunitní práce*. Online. Dostupné z: [229329eb-4b80-4219-8fb6-d2a0c3afb766](https://doi.org/10.22932/229329eb-4b80-4219-8fb6-d2a0c3afb766)

ASZ. 2021. *Koordinovaný přístup k sociálnímu vyloučení 2021+*. Online. Dostupné z: [Koordinovaný přístup k sociálnímu vyloučení 2021+ – Agentura pro sociální začlenování](https://www.agentura-socialni-zaclenovani.cz/)

Seznam příloh:

Příloha 1: Příklad vybraného realizátora komunitní práce OPZ+

Příloha č. 2: Datasets komunitní práce

Seznam zkratk:

ASZ: Odbor (Agentura) pro sociální začleňování

KA: Klíčová aktivita

KP: Komunitní práce

KPSV+: Koordinovaný přístup k sociálnímu vyloučení +

Seznam tabulek:

Tabulka 1: Projekty zaměřené na KP v rámci výzvy 018

Tabulka 2: Počet a struktura aktivit realizovaných projektů dle typu obcí (dle počtu obcí, v nichž realizátor deklaruje intervenci)

Tabulka 3: Seznam zapojených realizátorů

Tabulka 4: Souhrnné výstupy projektů komunitní práce (obě výzvy)

Tabulka 5: Otázky s reflektovanou změnou v případě vybraného realizátora KP - srovnání odpovědí v 1. a 5. monitorovacím období (MO) projektu

Seznam grafů:

Graf 1: Struktura komunity dle etnicity

Graf 2: Struktura dle reflektovaného sociálního vyloučení

Graf 3: Kategorizace a četnost témat

Graf 4: Vývoj zadávaných odpovědí: *“Komunita je sociálně vyloučená (z pohledu komunitního pracovníka).”* (indikátor C10a)

Graf 5: Vývoj zadávaných odpovědí: *“Obyvatelé lokality se mezi sebou znají a mají mezi sebou dobré vztahy, mohli bychom je nazvat dobrými sousedy.”* (indikátor C25a)

Graf 6: Vývoj zadávaných odpovědí: *“Většina obyvatel má informace o aktivitách lokálních skupin a jejich kontaktních osobách”* (indikátor D3a)

Graf 7: Vývoj zadávaných odpovědí: *“Lídr/lídři z řad členů komunity jsou členy komunity akceptováni.”* (indikátor D8a)

Graf 8: Vývoj zadávaných odpovědí: *“Lídři jsou ztotožnění s řešenými tématy a jsou schopni pro ně motivovat a aktivizovat komunitu.”* (indikátor D9a)

Graf 9: Vývoj zadávaných odpovědí: *“Lídři zapojují ostatní členy komunity do rozhodování, plánování a realizace řešených témat.”* (indikátor D10a)

Graf 10: Vývoj zadávaných odpovědí: *“Členové komunity chápou, že k dosažení změny je nutné jejich zapojení a spolupráce s ostatními členy komunity.”* (indikátor D12a)

Graf 11: Vývoj zadávaných odpovědí: *“Členové komunity se účastní veřejných aktivit s dopadem na situaci v lokalitě (jednání pracovních skupin, výborů a komisí místních částí, zastupitelstva, veřejná projednávání, osadní výbory).”* (indikátor D18a)

Příloha 1: Příklad vybraného realizátora komunitní práce OPZ+

Pro dokreslení možností využívání datasetů KP uvádíme souhrnná data na úrovni dopadů v případě jednoho vybraného realizátora, který byl zvolen především pro vysoký počet vyplněných formulářů. Proměna ve zvolených odpovědích má demonstrovat týmem reflektovanou úspěšnost intervence.

Tabulka 5: Otázky s reflektovanou změnou v případě vybraného realizátora KP - srovnání odpovědí v 1. a 5. monitorovacím období (MO) projektu

Otázka	Odpověď - 1. MO	Odpověď - 5. MO
Obyvatelé lokality se mezi sebou znají a mají mezi sebou dobré vztahy, mohli bychom je nazvat dobrými sousedy (C25a)	Spíše nesouhlasím	Spíše souhlasím
Podmínky pro sociální život (př. místo pro setkávání obyvatel, architektonické bariéry) (C27a)	Spíše vyhovující	Spíše nevhovující
Lokalita je jejími obyvateli vnímána jako dobré místo k životu, jsou s životem v lokalitě spokojeni (C34a)	Určitě nesouhlasím	Spíše souhlasím
Lokální skupiny obyvatel reprezentují různorodost zájmů členů komunity vzhledem k řešenému tématu (např. z hlediska, věku, etnicity, potřeb, zájmů apod.). (D4a)	Spíše nesouhlasím	Spíše souhlasím
Při práci na tématech jsou lokální skupiny vnímány jako rovnocenný partner ostatními relevantními subjekty (profesionálové, úřady, majitel bytového fondu, zaměstnavatelé, místní firmy atd.) tím, že: a) zástupci lokálních skupin se účastní jednání s ostatními relevantními subjekty; b) ostatní relevantní subjekty se účastní jednání lokálních skupin. (D5a)	Určitě nesouhlasím	Spíše nesouhlasím
Lídr/lídři z řad členů komunity jsou členy komunity akceptováni. (D8a)	Spíše nesouhlasím	Spíše souhlasím
Lídři jsou ztotožněni s řešenými tématy a jsou schopni pro ně motivovat a aktivizovat komunitu. (D9a)	Spíše nesouhlasím	Spíše souhlasím
Lídři zapojují ostatní členy komunity do rozhodování, plánování a realizace řešených témat. (D10a)	Spíše nesouhlasím	Spíše souhlasím

Členové komunity chápou, že k dosažení změny je nutné jejich zapojení a spolupráce s ostatními členy komunity. (D12a)	Spíše nesouhlasím	Spíše souhlasím
Komunita je schopná pracovat na řešení témat bez podpory komunitního pracovníka. (D14a)	Určitě nesouhlasím	Spíše souhlasím
Komunita/lokální skupina identifikuje a využívá vnější zdroje (např. materiální, lidské – spolupracující aktéři vně komunity, finanční) potřebné k práci na identifikovaných tématech. (D16a)	Určitě nesouhlasím	Spíše souhlasím
Členové komunity se účastní veřejných aktivit s dopadem na situaci v lokalitě (jednání pracovních skupin, výborů a komisí místních částí, zastupitelstva, veřejná projednávání, osadní výbory). (D18a)	Určitě nesouhlasím	Spíše nesouhlasím

V tabulce uvádíme otázky, kde byla zaznamenána změna v odpovědích. **Takřka žádné změny v zadaných odpovědích nebyly zaznamenány v případě strukturálních problémů** typu vybavenost lokality, zeleň, prostor pro využití mládeže apod. Zda je příčinou krátkodobost realizace komunitní práce, či omezená možnost ovlivnit takové jevy za pomoci metody komunitní práce, je předmětem další interpretace dat.

Příloha 2: Datasets komunitní práce

PRŮBĚŽNÝ A ZÁVĚREČNÝ MONITORING PROJEKTU

A1. Průběžný monitoring klíčových aktivit a jeho závěrečné vyhodnocení (povinný)

Otázky pro průběžný monitoring a vyhodnocení plnění klíčových aktivit:

KA 1: Mapování kontextu komunity a potřeb členů komunity	
MZ: Jakými způsoby jste mapovali kontext komunity, jaké nástroje a metody jste k tomu využili?	
MZ: Jakým způsobem průběžně mapujete komunitu a její potřeby?	
MZ: Jakým způsobem jste jednotlivé potřeby evidovali a reflektovali?	
MZ: Jak probíhala aktivizace členů komunity?	
ZZ: Jak se měnil proces mapování v průběhu projektu a jaký vliv na to měla spolupráce s komunitou a situace v lokalitě?	<i>(DOPLŇTE POUZE NA KONCI PROJEKTU V RÁMCI ZÁVĚREČNÉ ZPRÁVY)</i>
KA 2: Práce na tématu a potřebách	
MZ: Jakým způsobem byla vybrána témata a potřeby pro účely realizace komunitní práce?	
MZ: Jakými způsoby jste evidovali a koordinovali práci na analyzovaných potřebách a tématech?	
MZ: Jaké participativní techniky jste při plánování a realizaci témat využili?	
MZ: Kdo participoval a spolupracoval na tématech a potřebách?	
MZ: Jakým způsobem byla tvořena strategie plánů a cílů určených komunitou, jaké procesy a techniky byly využívány?	
ZZ: Jaký vývoj měla práce na tématu a potřebách v průběhu projektu a jaký vliv na to měla komunitní práce v lokalitě?	<i>(DOPLŇTE POUZE NA KONCI PROJEKTU V RÁMCI ZÁVĚREČNÉ ZPRÁVY)</i>
KA 3: Tvorba sociální sítě a vazeb komunity na aktéry – multidimenzionální přesah, posilování sousedství, spolupráce se sociálními službami a sociálními pracovníky obce	
MZ: Jakým způsobem byla rozvíjena sociální síť komunity s aktéry a sousedstvím?	
MZ: Jak probíhalo posilování místních sousedství a komunikace mezi nimi?	
ZZ: Jak se v průběhu projektu měnil proces tvorby sociální sítě a vazeb komunity na aktéry a z jakých důvodů?	<i>(DOPLŇTE POUZE NA KONCI PROJEKTU V RÁMCI ZÁVĚREČNÉ ZPRÁVY)</i>
KA 4: Vzdělávání realizačního týmu a aktivních členů komunity	
MZ: Jak probíhalo vzdělávání v oblasti facilitace a mediace?	

MZ: Uved'te četnost a způsob vedení intervizí a metodických porad zaměřených na reflexi postupů a metod komunitní práce	
MZ: Jak jste konzultovali nebo se vzdělávali v konkrétních technikách a participativních metodách vhodných pro komunitní práci?	
MZ: Jak probíhalo akreditované vzdělávání pracovníků? Zhodnoťte jeho průběh a přínos pro jednotlivce i celý tým/CS projektu.	
MZ: Jak probíhalo neformální vzdělávání (aktivních) členů komunity a realizačního týmu?	
ZZ: Jakým způsobem se vyvíjelo vzdělávání realizačního týmu a aktivních členů komunity v průběhu projektu? Co nejvíce ovlivnilo vzdělávání pracovníků i aktivních členů komunity v průběhu projektu?	<i>(DOPLŇTE POUZE NA KONCI PROJEKTU V RÁMCI ZÁVĚREČNÉ ZPRÁVY)</i>
KA 5: Odborná/metodická podpora, supervize realizačního týmu	
MZ: Jakým způsobem jste refletovali proces a realizaci komunitní práce?	
MZ: Jakým způsobem probíhala metodická a odborná činnost a jak byla evidována?	
ZZ: Jakým způsobem se vyvíjela metodická podpora a supervize realizačního týmu v průběhu projektu a z jakých důvodů?	<i>(DOPLŇTE POUZE NA KONCI PROJEKTU V RÁMCI ZÁVĚREČNÉ ZPRÁVY)</i>

A2. Průběžná evidence vybraných indikátorů popisujících kontext, proces a dopady komunitní práce a jejich závěrečné vyhodnocení (povinná)

OKRUHY INDIKÁTORŮ	
1) Podmínky realizace komunitní práce	<u>1.1. Personální zajištění</u> - změny v realizačním týmu, nastavení výše úvazku a jejich náplň činností atd.
	<u>1.2. Materiální zajištění</u> - prostorové a materiální zázemí realizačního týmu
2) Kontext komunity	<u>2.1. Mikrokontext</u> – charakter komunity, počet osob zapojených do komunitních aktivit, vztahy v komunitě
	<u>2.2. Mezokontext</u> – charakter lokality, stav lokality, vybavení a pověst lokality, míra sociálního vyloučení, demografická charakteristika lokality, migrační trendy
	2.2.1. <i>Charakter lokality</i>
	2.2.2. <i>Obyvatelé lokality</i>
3) Indikátory komunity	2.2.3. <i>Vybavení lokality</i>
	2.2.4. <i>Vnímání lokality</i>
	<u>3.1. Organizační kapacita</u> - účast a informovanost obyvatel na lokálních skupinách; projevuje se tím, že komunita má vytvořenu organizační jednotku (lokální/jádrovou/akční skupinu), která reprezentuje komunitu, je stabilní, její členové rozumí svým úkolům a rolím, její činnost je transparentní.

	<p>3.2. Rozvoj lidí – je spojen s kvalitou místních neformálních lídrů, schopností týmově pracovat, příležitostmi k rozvoji a uplatnění silných stránek členů komunit a jejich schopnosti komunitně pracovat na zvolených tématech.</p> <p>3.2.1. <i>Kvalita lídrů</i> – akceptace, ztotožnění a zapojení lídrů 3.2.2. <i>Schopnost komunitně pracovat na tématech</i> – zapojení, soudržnost a spolupráce 3.2.3. <i>Rozvoj lidských zdrojů</i> – rozvoj schopností a aktivní zapojení</p>
	<p>Sociální sítě - setkávání se zástupci samosprávy, sociálních služeb, aktéry, kteří ovlivňují komunitu, účast na veřejných aktivitách s dopadem na lokalitu</p>
4) Řešená témata	Počet řešených témat, výčet úspěšných témat, využití Kahnových kritérií

B. ZÁVĚREČNÁ EVALUACE DOPADU KOMUNITNÍ PRÁCE (nepovinná)

- Kontext zahájení komunitní práce** (*realizační tým, zástupci obce, další vybraní aktéři*)
  - Co bylo podnětem/důvodem pro zahájení komunitní práce v komunitě?
  - Kdo komunitní práci inicioval?
  - Na jaké aktivity komunitní práce v lokalitě navazuje?
  - Kým byly předcházející aktivity realizovány?
  - Jak dlouho byly předcházející aktivity realizovány?
  - Jaké jsou další souběžné aktivity v komunitě (neziskových organizací, obce/města, neformálních skupin)?
- Podmínky pro realizaci komunitní práce** (*realizační tým, aktivní členové komunity*)
  - Jaké bylo materiální a prostorové zajištění výkonu komunitní práce?
  - Jaká byla podpora samosprávy pro výkon komunitní práce?
  - Jaké byly vnější vlivy na průběh realizace komunitní práce, na které měla komunita či pracovníci jen minimální vliv?
  - Jaké byly vztahy a vazby v komunitě na začátku projektu a jaké jsou na konci? Uveďte případné důvody/faktory, které vedly ke změně vztahů a vazeb v komunitě v průběhu projektu:
- Vnímané úspěchy a jejich příčiny pohledem realizátorů a členů komunity** (*realizační tým, aktivní členové komunity*)
  - Jaké jsou vnímané úspěchy pohledem realizátorů komunitní práce?
  - Jaké jsou okolnosti a příčiny vnímaných úspěchů pohledem realizátorů komunitní práce?
  - Jaké jsou vnímané úspěchy pohledem členů komunity?
  - Jaké jsou okolnosti a příčiny vnímaných úspěchů pohledem členů komunity?
  - Jaké je subjektivní hodnocení poměru mezi úsilím komunitních pracovníků/komunity a dosaženými výsledky?
- Vnímané neúspěchy a jejich příčiny pohledem realizátorů a členů komunity** (*realizační tým, aktivní členové komunity*)
  - Jaké jsou vnímané neúspěchy pohledem realizátorů komunitní práce?
  - Jaké jsou okolnosti a příčiny vnímaných neúspěchů pohledem realizátorů komunitní práce?
  - Jaké jsou vnímané neúspěchy pohledem členů komunity?
  - Jaké jsou okolnosti a příčiny vnímaných neúspěchů pohledem členů komunity?

- Jaké je subjektivní hodnocení poměru mezi úsilím komunitních pracovníků/komunity a dosaženými výsledky?
5. **Hodnocení změny v lokalitě** (*aktivní členové komunity, zástupci obce, další vybraní aktéři*)
- Jaké důležité změny se v lokalitě odehrály během projektu na komunitní práci?
  - Do jaké míry lze pozitivní změny v lokalitě dávat do souvislosti s projektem komunitní práce?
  - Jaké další intervenující faktory se podílely na změnách v lokalitě?
6. **Zhodnocení náročnosti a účinnosti evaluace** (*realizační tým*)
- Jak časově a personálně náročné bylo plnění požadovaných evaluačních kritérií
  - Jaký byl přínos plnění požadovaných evaluačních kritérií pro rozvoj a vzdělávání realizačního týmu v metodě komunitní práce?
7. **Vliv komunitní práce na situaci a veřejný pořádek v lokalitě a okolí** (*aktivní členové komunity, zástupci obce, další vybraní aktéři*)
- Změnil se nějak během projektu počet vazeb a kontaktů mezi místními obyvateli, resp. kolik sousedů se zná jménem a jak často se fyzicky vyskytují a sdružují s dalšími lidmi na veřejnosti mimo svoje domovy?
  - Jaký byl vliv komunitní práce na bezpečnost a veřejný pořádek v lokalitě?
  - K jakým změnám v bezpečnosti a veřejném pořádku došlo v lokalitě během působení projektu KP?
8. **Změny na poli politické participace obyvatel lokality** (*realizační tým, aktivní členové komunity, zástupci obce*)
- K jakým změnám došlo vlivem intervence komunitní práce v oblasti politické participace členů komunity?
  - Zvýšila se během intervence projektu volební účast členů komunity/obyvatel lokality?
  - Došlo v souvislosti s intervencí komunitní práce k osobní participaci členů komunity v záležitostech komunální politiky nebo souvisejících oblastech?
9. **Udržitelnost aktivit po skončení projektu** (*realizační tým, zástupci obce, další vybraní aktéři*)
- Jakým způsobem bude zajištěna udržitelnost a návaznost aktivit po skončení projektu?
  - Jakým způsobem se do udržitelnosti aktivit promítlo zplnomocnění členů komunity a spolupráce obce a dalších aktérů?

Závěrečná dopadová evaluace, resp. případová studie komunitní práce za každou lokalitu (v případě působnosti projektu ve více obcích/lokalitách) bude založená primárně na:

1) skupinovém rozhovoru s realizačním týmem projektu (min. 2/3 ze všech komunitních, terénních a „peer“ pracovníků působících v rámci projektu v dané lokalitě přímo s CS projektu).

2) Součástí případové studie budou také povinné vstupy od min. 9 respondentů/informátorů za každou komunitu/lokalitu, kteří budou při její realizaci osloveni formou individuálních rozhovorů, případně jednoho společného skupinového rozhovoru/fokusní skupinou:

- min. 3 členové komunity, kteří se aktivně zapojili do aktivit projektu
- min. 3 zástupci obce, kteří spolupracovali na přípravě či v průběhu realizace projektu: zaměstnanci obecního úřadu či magistrátu (především sociálního odboru, bytového odboru, školského odboru, odboru bezpečnosti a prevence kriminality), příslušný náměstek, místostarosta či radní pro sociální oblast
- min. 3 další vybraní aktéři: další obyvatelé dané lokality, obyvatelé sousedící bezprostředně s komunitou/lokalitou, na kterou se v průběhu projektu soustředila pozornost komunitního pracovníka, zástupci PČR a městské policie (případně asistentů prevence kriminality), další (v lokálním kontextu) relevantní aktéři (školy, NNO, církve, majitelé bytového fondu, zaměstnavatelé apod.)

Jiné doplňující kvalitativní (evaluační) metody a techniky evaluace je možné založit primárně na CS členů komunity (rozhovory s nimi, sledování toho, jaké přínosy pro ně účast

na komunitních aktivitách měla, jestli u nich nastala v něčem nějaká změna, jak vnímají výsledky komunitních aktivit, co pro ně znamenají atd.)

Formulář vybraných indikátorů popisujících kontext, proces a dopady komunitní práce

1) PODMÍNKY REALIZACE KOMUNITNÍ PRÁCE		
1.1. Personální zajištění komunitní práce v dané komunitě		Poznámky
MZ: Celkový počet pracovníků využívajících metodu komunitní práce		
MZ: Celkový počet úvazků využívajících metodu komunitní práce		
MZ: Změny na pozici komunitního pracovníka	Je to běžná praxe	
	Je to výjimečné	
	Neděje se to	
MZ: Kumulace úvazků – úvazek v sociálních službách či na obci – se stejnou cílovou skupinou	Je to běžná praxe	
	Je to výjimečné	
	Neděje se to	
ZZ: Vyvíjelo se nějak personální zajištění komunitní práce v průběhu projektu? Co mělo největší vliv na případné změny personálního zajištění?	<i>(DOPLŇTE SLOVNĚ AŽ NA KONCI PROJEKTU V RÁMCI ZÁVĚREČNÉ ZPRÁVY)</i>	
1.2. Materiální zajištění komunitní práce		Poznámky
MZ: Prostorové zázemí pro práci komunitního pracovníka (kancelář, pracovní místo, technika)	Vyhovující	
	Spíše vyhovující	
	Spíše nevhovující	
	Nevhovující	
MZ: Prostorové zázemí pro práci lokálních komunit	Vyhovující	
	Spíše vyhovující	
	Spíše nevhovující	
	Nevhovující	
MZ: Prostorové zázemí pro realizaci komunitních aktivit	Vyhovující	
	Spíše vyhovující	
	Spíše nevhovující	
	Nevhovující	
ZZ: Změnilo se nějak v průběhu projektu materiální zajištění komunitní práce a případně z jakých důvodů?	<i>(DOPLŇTE SLOVNĚ AŽ NA KONCI PROJEKTU V RÁMCI ZÁVĚREČNÉ ZPRÁVY)</i>	
2) KONTEXT KOMUNITY		
2.1. Mikrokontext - Charakter komunity		Poznámky
MZ: Počet členů komunity		
MZ: Počet lokálních / tematických skupin		

MZ: Počet členů zapojených do jádrových skupin		
MZ: Počet členů zapojených do tematických (lokálních) skupin		
MZ: Počet veřejných akcí realizovaných komunitou		
MZ: Počet osob, kteří se akcí účastnili		
MZ: Demografická stavba komunity z hlediska etnicity	Spíše majorita	
	Spíše Romové	
	Rovnoměrné zastoupení	
	Jiná převažující etnicita	
MZ: Komunita je sociálně vyloučená (z pohledu komunitního pracovníka)	Souhlasím	
	Spíše souhlasím	
	Spíše nesouhlasím	
	Nesouhlasím	
MZ: Intenzita mezilidských vztahů <u>v komunitě</u>	Anonymní vztahy, minimální komunikace	
	Osobní vztahy, minimální komunikace	
	Neosobní vztahy, častá komunikace	
	Osobní vztahy, častá komunikace	
	Spolupráce	
MZ: Hodnocení kvality mezilidských vztahů	Velmi dobré	
	Dobré	
	Spíše špatné	
	Špatné	
MZ: Nejčastější důvody špatných vztahů v komunitě	<i>(DOPLŇTE SLOVNĚ)</i>	
ZZ: Změnil se v průběhu projektu mikrokontext/charakter komunity? Jaký vliv na to měla komunitní práce nebo situace v lokalitě?	<i>(DOPLŇTE SLOVNĚ AŽ NA KONCI PROJEKTU V RÁMCI ZÁVĚREČNÉ ZPRÁVY)</i>	
2.2. Mezokontext lokality- „sousedství“, bezprostřední místo bydliště		
2.2.1. Charakter lokality a jejích obyvatel		Poznámky
MZ: Jedná se o lokalitu, kterou bychom mohli charakterizovat jako sociálně vyloučenou	Souhlasím	
	Spíše souhlasím	
	Spíše nesouhlasím	
	Nesouhlasím	
MZ: Fyzická dostupnost občanské vybavenosti (školy, úřady, obchody, pošta atd.)	Velmi dobré	
	Dobré	
	Spíše špatné	
	Špatné	
MZ: Stav veřejné infrastruktury v lokalitě a péče o ní	Velmi dobré	
	Dobré	

(osvětlení, chodníky, úklid veřejných prostor)	Spíše špatné Špatné	
MZ: Investice majitele do bytového fondu ve srovnání s běžným standardem v daném místě	Zcela adekvátní Spíše adekvátní Spíše neadekvátní Zcela neadekvátní Jiné (popište v poznámkách)	
MZ: Převažující způsob oddělení lokality od zbytku města	Výrazné fyzické bariéry Symbolické bariéry Žádné viditelné bariéry Sociálně vyloučení obyvatel, na které se zaměřuje KP, bydlí v obci rozptýleně	
ZZ: Změnil se v průběhu projektu charakter lokality a jejích obyvatel? Pokud ano, z jakých důvodů? Měla na to vliv komunitní práce nebo jiné vnější vlivy?	<i>(DOPLŇTE SLOVNĚ AŽ NA KONCI PROJEKTU V RÁMCI ZÁVĚREČNÉ ZPRÁVY)</i>	
2.2.2. Obyvatelé lokality		Poznámky
MZ: Počet členů lokality (včetně dětí)		
MZ: Struktura dle etnicity	Spíše majorita Spíše Romové Rovnoměrné zastoupení Jiná převažující etnicita	
MZ: Migrační trendy v lokalitě	Velký přírůstek obyvatel Střední přírůstek Malý přírůstek Ani přírůstek ani úbytek Malý úbytek Střední úbytek Velký úbytek obyvatel	
MZ: Obyvatelé lokality se mezi sebou znají a mají mezi sebou dobré vztahy, mohli bychom je nazvat dobrými sousedy	Souhlasím Spíše souhlasím Spíše nesouhlasím Nesouhlasím	
ZZ: Změnil se v průběhu projektu počet obyvatel, struktura nebo vztahy mezi obyvateli? Pokud ano, z jakých důvodů?	<i>(DOPLŇTE SLOVNĚ AŽ NA KONCI PROJEKTU V RÁMCI ZÁVĚREČNÉ ZPRÁVY)</i>	
2.2.3. Vybavení lokality		Poznámky
MZ: Podmínky pro sociální život (př. místo pro setkávání obyvatel, architektonické bariéry)	Vyhovující Spíše vyhovující Spíše nevhovující Nevyhovující	
	Vyhovující	

MZ: Stav zeleně ve srovnání s běžnými standardy v daném místě	Spíše vyhovující	
	Spíše nevhovující	
	Nevhovující	
MZ: Místo pro vyžití menších dětí (1-6 let)	Vyhovující	
	Spíše vyhovující	
	Spíše nevhovující	
	Nevhovující	
MZ: Místo pro vyžití starších dětí (7-15 let)	Vyhovující	
	Spíše vyhovující	
	Spíše nevhovující	
	Nevhovující	
MZ: Místo pro vyžití mládeže (15-26 let)	Vyhovující	
	Spíše vyhovující	
	Spíše nevhovující	
	Nevhovující	
ZZ: Změnilo v průběhu projektu vybavení lokality? Pokud ano, z jakých důvodů?	<i>(DOPLŇTE SLOVNĚ AŽ NA KONCI PROJEKTU V RÁMCI ZÁVĚREČNÉ ZPRÁVY)</i>	
2.2.4. Vnímání lokality		Poznámky
MZ: Lokalita je lidmi v širším okolí (obec, čtvrť) vnímána sociálně vyloučená a lidé ze sousedství se jí raději vyhýbají	Souhlasím	
	Spíše souhlasím	
	Spíše nesouhlasím	
	Nesouhlasím	
MZ: Lokalita je jejími obyvateli vnímána jako dobré místo k životu, jsou s životem v lokalitě spokojeni	Souhlasím	
	Spíše souhlasím	
	Spíše nesouhlasím	
	Nesouhlasím	
ZZ: Změnilo se nějak v průběhu projektu vnímání lokality? Jaké události nebo okolnosti ovlivnily případnou změnu pohledu?	<i>(DOPLŇTE SLOVNĚ AŽ NA KONCI PROJEKTU V RÁMCI ZÁVĚREČNÉ ZPRÁVY)</i>	

3) INDIKÁTORY KOMUNITY (subjektivní hodnocení realizátory)

3.1. Organizační kapacita - míra organizovanosti		Poznámky
MZ: Většina obyvatel má informace o aktivitách lokálních skupin a jejich kontaktních osobách.	Nejméně pravdivé	
	Málo pravdivé	
	Středně pravdivé	
	Hodně pravdivé	
	Nejvíce pravdivé	
MZ: Lokální skupiny obyvatel reprezentují různorodost zájmů členů komunity vzhledem k řešenému tématu (např. z hlediska, věku, etnicity, potřeb, zájmů apod.).	Nejméně pravdivé	
	Málo pravdivé	
	Středně pravdivé	
	Hodně pravdivé	
	Nejvíce pravdivé	

MZ: Při práci na tématech jsou lokální skupiny vnímány jako rovnocenný partner ostatními relevantními subjekty (profesionálové, úřady...).	Nejméně pravdivé	
	Málo pravdivé	
	Středně pravdivé	
	Hodně pravdivé	
	Nejvíce pravdivé	
ZZ: Změnila se nějak v průběhu projektu organizační kapacita - míra organizovanosti komunity? Pokud ano, jak?	<i>(DOPLŇTE SLOVNĚ AŽ NA KONCI PROJEKTU V RÁMCI ZÁVĚREČNÉ ZPRÁVY)</i>	
3.2. Rozvoj lidí		
3.2.1. Kvalita lídrů		Poznámky
MZ: Lídr/lídrů z řad členů komunity jsou členy komunity akceptováni.	Nejméně pravdivé	
	Málo pravdivé	
	Středně pravdivé	
	Hodně pravdivé	
	Nejvíce pravdivé	
MZ: Lídři jsou ztotožnění s řešenými tématy a jsou schopni pro ně motivovat a aktivizovat komunitu	Nejméně pravdivé	
	Málo pravdivé	
	Středně pravdivé	
	Hodně pravdivé	
	Nejvíce pravdivé	
MZ: Lídři zapojují ostatní členy komunity do rozhodování, plánování a realizace řešených témat.	Nejméně pravdivé	
	Málo pravdivé	
	Středně pravdivé	
	Hodně pravdivé	
	Nejvíce pravdivé	
ZZ: Co se lídři v průběhu řešení témat naučili? V čem a v jakých ohledech vzrostly jejich kompetence a znalosti?	<i>(DOPLŇTE SLOVNĚ AŽ NA KONCI PROJEKTU V RÁMCI ZÁVĚREČNÉ ZPRÁVY)</i>	
3.2.2. Schopnost komunity spolupracovat na tématu		Poznámky
MZ: Členové komunity chápou, že k dosažení změny je nutné jejich zapojení a spolupráce s ostatními členy komunity.	Nejméně pravdivé	
	Málo pravdivé	
	Středně pravdivé	
	Hodně pravdivé	
	Nejvíce pravdivé	
MZ: Komunita je soudržná při práci na tématech.	Nejméně pravdivé	
	Málo pravdivé	
	Středně pravdivé	
	Hodně pravdivé	
	Nejvíce pravdivé	
MZ: Komunita je schopná pracovat na řešení témat bez	Nejméně pravdivé	
	Málo pravdivé	
	Středně pravdivé	

podpory komunitního pracovníka.	Hodně pravdivé Nejvíce pravdivé	
ZZ: Změnila se nějak v průběhu projektu schopnost komunity spolupracovat na tématu? Pokud ano, jakým způsobem?	<i>(DOPLŇTE SLOVNĚ AŽ NA KONCI PROJEKTU V RÁMCI ZÁVĚREČNÉ ZPRÁVY)</i>	
3.2.3. Sociální síť		Poznámky
MZ: Komunita/lokální skupina identifikuje a využívá vnější zdroje (např. materiální, lidské – spolupracující aktéři vně komunity, finanční) potřebné k práci na identifikovaných tématech.	Nejméně pravdivé Málo pravdivé Středně pravdivé Hodně pravdivé Nejvíce pravdivé	
MZ: Zástupci samosprávy jsou ochotni scházet se členy komunity a společně řešit problémy v lokalitě	Nejméně pravdivé Málo pravdivé Středně pravdivé Hodně pravdivé Nejvíce pravdivé	
MZ: Členové komunity se účastní veřejných aktivit s dopadem na situaci v lokalitě (jednání pracovních skupin, výborů a komisí místních částí, zastupitelstva, veřejná projednávání, osadní výbory)	Nejméně pravdivé Málo pravdivé Středně pravdivé Hodně pravdivé Nejvíce pravdivé	
ZZ: Jaké jsou vnější vztahy komunity? S jakými aktéry mají nějaký kontakt a jak se to změnilo po dobu realizace v průběhu projektu?	<i>(DOPLŇTE SLOVNĚ AŽ NA KONCI PROJEKTU V RÁMCI ZÁVĚREČNÉ ZPRÁVY)</i>	

4) ŘEŠENÁ TÉMATA		Poznámky
MZ: Počet témat řešených komunitou		
MZ: Výčet úspěšných témat		
MZ: U kolika z úspěšných témat byla při výběru využita tzv. Kahnova kritéria?		
ZZ: Zaznamenali jste během projektu vývoj řešených témat (počet, úspěšná témata, využití Kahnových kritérií)? Pokud ano, z jakých důvodů?	<i>(DOPLŇTE SLOVNĚ AŽ NA KONCI PROJEKTU V RÁMCI ZÁVĚREČNÉ ZPRÁVY)</i>	